

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Вінницький національний аграрний університет
Освітня програма	2722 Готельно-ресторанна справа
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Вінницький національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2722
Назва ОП	Готельно-ресторанна справа
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Івашина Лілія Леонідівна, Беляк Андрій Олександрович, Величко Олександр Петрович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	27.03.2024 р. – 29.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://vsau.org/assets/images/general/akredutacii/NNI-Ekonomika/vidomosti_GRS.pdf
Програма візиту експертної групи	https://vsau.org/assets/images/general/akredutacii/NNI-Ekonomika/programa-vizuty-GRS.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа» функціонує в університеті, який хоча і є відносно молодим – фактично ровесником відновлення української незалежності, але вже має міцні академічні традиції підготовки фахівців за галузевим фахом. До того ж протягом останніх років палітра спеціальностей та освітніх програм тут значно розширилася. І наразі ЗВО забезпечує ринок праці фахівцями за широким спектром аграрних, інженерних, технологічних, правових, економічних та сервісних спеціальностей. До числа останніх відноситься і підготовка фахівців з готельно-ресторанної справи, яка була започаткована у ВНАУ з 2014 р. Нині вона має чіткі цілі, сформований кадровий потенціал, активних стейкхолдерів, матеріально-технічне забезпечення та відповідні умови для успішного розвитку. Програма відповідає сучасним тенденціям розвитку спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» та потребам ринку праці. У цілому ОП дозволяє усім учасникам освітнього процесу на якісному рівні отримати значну частину необхідних компетентностей та досягти переважної більшості програмних результатів навчання. При цьому ЕГ констатує загальну відповідність вимогам Положення про акредитацію освітніх програм таких процесів: проектування цілей ОП; розробка структури та змісту ОП; формування доступу до ОП та визнання результатів навчання; організація навчання і викладання за ОП; контроль знань, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність; забезпечення ОП людськими ресурсами; формування МТБ і освітнього середовища; розробка і впровадження системи внутрішнього забезпечення якості ОП; створення прозорих та публічних процедур для якісного функціонування програми. В освітньому середовищі університету сформована культура якості освіти, яка загалом сприяє постійному розвитку бакалаврської програми. Але консультаційне оцінювання ОП також засвідчило існування резервів для поліпшення, як самої програми, так і процесу її реалізації, за критеріями, що наразі мають загальну відповідність. При цьому усі зазначені недоліки наразі не є суттєвими, бо жоден з них значним чином поки не позначився на набутті компетентностей здобувачами вищої освіти та поки критично не ускладнив процес якісного отримання освітніх послуг. Проте є певні ризики щодо настання суттєвих негативних наслідків у майбутньому, у разі відсутності зворотної реакції на рекомендації ЕГ. Між тим верифікація усунення зазначених недоліків найближчим часом не потребує обов'язкової експертизи на основі свідчення осіб. А належне врахування рекомендацій дозволить у перспективі покращити умови для подальшого успішного функціонування цієї програми.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Високий рівень унікальності ОП, яка враховує аграрно-галузеву та/або регіональну складову у цілях, спеціальних компетентностях та програмних результатах навчання. Також у контексті запровадження дуальної форми освіти, в університеті забезпечується активна співпраця із зацікавленими стейкхолдерами (готельно-ресторанні заклади: «Drive Club» та «Затишок»), а також створені передумови та розроблені процедури для такого формату навчання, що, зокрема, відображено у розробленому внутрішньому Положенні про здобуття вищої освіти за дуальною формою навчання у ВНАУ. До того ж у ЗВО функціонує окреме Положення про стейкхолдерів освітніх програм ВНАУ, яке ретельно деталізує можливості участі заінтересованих сторін у забезпеченні якості освітньої програми. Використання в навчальному процесі на безоплатній основі ліцензійного спеціалізованого програмного забезпечення «Servio». Наявність практик Perezaxaxування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. До навчального процесу на ОП залучені штатні працівники, які мають досвід практичної роботи за профілем дисциплін, що викладають.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

За допомогою СЛ схеми ОП неможливо простежити зв'язки між ОК, що не сприяє тому, щоб при формуванні силабусів викладачі програми могли зробити чітке і однозначне виявлення пререквізитів та постреквізитів. Рекомендація: до оголошення набору здобувачів на ОП у 2024 р. внести зміни до СЛ схеми ОП таким чином, щоб, при формуванні силабусів, викладачам можливо було простежити індивідуальні міжпредметні зв'язки між ОК та чітко і однозначно виявити серед них пререквізити і постреквізити. У внутрішніх документах ЗВО, ОП та навчальному плані не відображено практичну можливість вільного вибору дисциплін із інших рівнів вищої освіти (п. 15, ч. 1, ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту»). Рекомендація: до початку вибору здобувачами ОК на наступний навчальний рік відобразити у внутрішніх документах ЗВО, ОП та навчальному плані практичну можливість вільного вибору дисциплін із інших рівнів вищої освіти. Здобувач протягом періоду навчання на програмі може вивчати лише дві альтернативні дисципліни з семестрового блоку, що містить 3-5 ОК. Рекомендація: до початку вибору здобувачами ОК на наступний навчальний рік, розширити спектр вибірковості ОК та підвищити рівень гнучкості процедури обрання навчальних дисциплін. Фактичний обсяг ОПП «ГРС» становить 243 кредити ЕКТС, оскільки всі здобувачі бакалаврського рівня ВНАУ ще додатково обов'язково вивчають позакредитні дисципліни. Рекомендація: до оголошення набору здобувачів на ОП у 2024 р. забезпечити фактичний загальний обсяг вивчення компонентів бакалаврської ОП «ГРС» у діапазоні 180-240 кредитів ЕКТС (п. 4, ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту»). Нормативні зміни щодо якості вищої освіти, які визначені у Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації (п. 8 Постанови КМУ № 897 від 26.08.2021, а також у Порядку визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти) (наказ МОН № 130 від 08.02.2022, наразі не імплементовані до внутрішньої системи забезпечення якості ВНАУ. Рекомендація: постійно здійснювати контроль за нормативними змінами щодо якості вищої освіти та

забезпечувати їх оперативну імплементацію до внутрішньої системи забезпечення якості університету. В оприлюднених результатах анкетування учасників освітнього процесу не вказано період його проведення, що не дозволяє стейкхолдерам переконатись в актуальності даних результатів. Рекомендація: в наступних результатах анкетування учасників освітнього процесу та стейкхолдерів, відповідно до плану контрольних заходів внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти ВНАУ, доцільно вказувати період його проведення. Затверджені чинні ОП попередніх років не оприлюднено у відкритому доступі. Рекомендація: оприлюднити чинні ОП попередніх років, що дозволить стейкхолдерам простежити історію розвитку та змін в освітній програмі.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Загальна мета освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа» дослівно відображає формулювання цілей навчання з опису предметної області стандарту вищої освіти для спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, з незначним доповненням. Зокрема, мета орієнтована на формування загальних і фахових компетентностей, достатніх для успішного розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем, що характеризуються комплексністю та невизначеністю у сфері готельного та ресторанного бізнесу на різних типах підприємств, в т.ч. агросадіб. Освітньо-професійна програма також орієнтована на оволодіння здобувачами базових знань щодо організації і здійснення продуктивної управлінської, виробничо-технологічної та сервісної діяльності суб'єктів готельно-ресторанного бізнесу, а також формування гастрономічних особливостей регіонального та національного сільського зеленого туризму. При цьому ЗВО декларує, що особливість ОП полягає у: 1) багатопрофільній підготовці фахівців для індустрії гостинності з пріоритетністю практичної складової та урахуванням особливостей надання послуг готельно-ресторанної справи у сфері сільського зеленого туризму, як перспективного напрямку підприємництва в Україні; 2) інтерактивних виїзних практичних заняттях; 3) залученні фахівців-практиків готельного та ресторанного бізнесу до навчального процесу. На думку ЕГ, зазначені риси є достатньо мало поширеними серед багатьох аналогічних бакалаврських ОП. Тому наявний рівень індивідуальності програми є високим, зокрема у контексті загальних компетентностей, ПРН та спеціалізації змісту ОП. При цьому місія ВНАУ (<http://surl.li/outvc>) полягає у тому, щоб: «створювати, узагальнювати, накопичувати і поширювати передові наукові знання у сфері агропромислового комплексу з метою покращення якості життя людей; формування сучасної ефективної системи підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців з вищою освітою для аграрної галузі на основі інтеграції особистого, наукового, навчального, інноваційного та технологічного потенціалу колективу університету». Мета програми «ГРС» загалом узгоджується з цією місією, бо чинна місія ЗВО є широкою, а цілі та особливості ОП також стосуються і аграрної галузі. Так само мета ОП відповідає Стратегії розвитку ВНАУ 2020-2025 рр. (<http://surl.li/outvc>), зокрема таким цілям та напрямкам розвитку: забезпечення якості освіти; демократизація управління, розвиток самоврядування; міжнародна діяльність та інтернаціоналізація тощо.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Здобувачі залучаються до проектування цілей та удосконалення ОП, що було підтверджено на зустрічах. Так, здобувачі стали ініціаторами того, що однією із цілей ОП має бути урахуванням регіональних особливостей та національних традицій виробничо-технологічного процесу в сфері послуг, зокрема, здатність здійснювати організацію обслуговування туристів та гостинності в сільських садибах. Саме це згодом було відображено у меті та додатковому ПРН 23. При цьому на ОП відбуваються періодичні анонімні опитування здобувачів (<http://surl.li/ohinw>), хоча питання, які пов'язані із цілями та ПРН ОП «ГРС» у них відсутні. Стейкхолдери також долучаються до громадського обговорення ОП (протоколи у відповіді на запит ЕГ в системі НА). При цьому було враховано пропозиції здобувачів щодо вивчення вибіркового ОК «Психологія лідерства та кар'єри», а також ОК, пов'язаних із соціальною політикою та корпоративною культурою ГРЗ. Роботодавці залучалися до обговорення проєктів ОП, що, зокрема, відображено у наданих рецензіях (<http://surl.li/outtn>). Проте, рецензії не містять жодних зауважень, що певною мірою може свідчити і про низький рівень критичного аналізу ОП «ГРС» рецензентами. Представники роботодавців та здобувачів також входять до складу робочої групи ОП та беруть участь в опитуваннях (<http://surl.li/nymdi>). При цьому, за результатами ідей представників роботодавців, до ОП були включені такі ОК: «Дизайн об'єктів ГРС» (Педорченко О., ресторан «Lolla gastro place»), «Інформаційні системи і технології у ГРС»

(Опанашук Ю., Асоціація готельних об'єднань і готелів міст України) та ОК «Еногастротуризм»» (Вешелені О., Департамент маркетингу міста та туризму м. Вінниця). Крім того, О. Павлова, кулінарна блогерка, гастрогід) ініціювала ввести додаткову фахову компетентність щодо послуг гостинності у сфері сільського зеленого туризму. Підтверджено, що зв'язок з роботодавцями стосовно формування та оновлення цілей ОП підтримується на підставі різних спільних заходів (засідання, Дні кар'єри, круглі столи, конференції тощо). На зустрічах було підтверджено, що представники академічної спільноти факультету, університету та інших ЗВО (зокрема, ДТЕУ, м. Київ; КНЕУ ім. В. Гетьмана, ХНУ, м. Хмельницький та ін.) долучалися до формування цілей та змісту ОП через різні канали комунікації (<http://surl.li/odlce>), й зокрема участь у громадському обговоренні ОП. До формування цілей ОП також залучаються і інші стейкхолдери. Серед них представники: сфери публічного управління та місцевого самоврядування (Агенція розвитку Таврійського об'єднання територіальних громад, Департамент маркетингу міста та туризму міста Вінниця), громадських організацій (Асоціація готельних об'єднань та готелів міст України), міжнародних компаній (ЕООД «TURAL С», Болгарія, <http://surl.li/foovr>) та ін. Проте, стейкхолдери наразі не вплинули на результативне проєктування загальних компетентностей ОП, бо програма містить виключно компетентності стандарту вищої освіти.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Процес встановлення цілей та змісту ОП враховує особливості розвитку спеціальності «ГРС» у контексті сучасних потреб ринку праці. Стан цієї проблеми досліджується і у наукових працях викладачів ОП, а також під час співпраці із вітчизняними та міжнародними партнерами. Дмитренко С., керівник ГРК комплексу «Затишок», є головою ЕК та рецензентом ОП. Характерні особливості динаміки вимог ринку праці у сфері ГРС вивчаються у ВНАУ на основі постійного моніторингу. Цьому сприяє періодичне проведення конференцій, спільних заходів зі стейкхолдерами, вивчення статистичної інформації, даних про вакансії тощо (<http://surl.li/olzft>). Це позитивно впливає на формування цілей та складу ОК зі спеціальності, а також дозволяє випускникові такої програми стати затребуваним на ринку праці фахівцем. Отримані результати моніторингу та досліджень використовувалися при ухваленні рішень щодо включення до програми обов'язкових ОК (наприклад, «Кулінарна етнологія»). Галузевий контекст ОП загалом орієнтований на особливості галузі знань 24 «Сфера обслуговування». Він враховує специфіку формування знань і умінь фахівця галузі, методів та форм його навчання, а також регуляторні процедури у середовищі готельно-ресторанного бізнесу. До того ж він відображений у низці обов'язкових та вибіркових ОК програми («Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства», «Технологія продукції ресторанного господарства» та ін.). У ПРН23 (Розуміти і реалізовувати на практиці здатність організації обслуговування туристів та виробничо-технологічного процесу в сфері послуг гостинності в сільських садибах з урахуванням регіональних особливостей та національних традицій) відображена складова ОП, яка орієнтована на певні регіональні особливості Поділля. Регіональний контекст частково береться до уваги і при співпраці зі стейкхолдерами Вінницької області, що передбачає їх залучення до рецензування ОП. Проте, у назвах тем ОК28 «Спеціалізований туризм (Організація сільського зеленого туризму)», ОК33 «Підготовка та захист кваліфікаційної роботи», ОК34 «Атестаційний екзамен» та інших обов'язкових компонентах, регіональний контекст ОП не відображено. При проєктуванні ОП вивчався досвід аналогічних бакалаврських програм таких українських університетів як ДТЕУ (м. Київ), НУБІП (м. Київ), ОНТУ (м. Одеса), Класичний приватний університет (м. Запоріжжя) та ін. До того ж це і іноземні ЗВО: Швейцарський університет гостинності (Швейцарія), Міжнародна школа туризму та гостинності (Польща) та Пловдивський аграрний університет (Болгарія) (<http://surl.li/rqizz>). Цей досвід частково імплементовано в цілях, ПРН, обов'язкових освітніх компонентах та змісті практичної підготовки ОП «Готельно-ресторанна справа» (<http://surl.li/olzft>, <http://surl.li/foovr>).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти України для спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти офіційно затверджений наказом МОН України № 384 від 04.03.2020 р. і мав бути введений у дію з 2020-2021 н.р. (<https://bit.ly/4oHoRvh>). Освітні програми 2020-2023 рр. були введені у дію після затвердження стандарту. Це сприяло формуванню повної відповідності в освітніх програмах загальних і фахових компетентностей, а також програмних результатів навчання вимогам стандарту. У контексті відповідності ПРН, починаючи з 2020 н.р., усі чинні освітні програми «Готельно-ресторанна справа» (2020 р., 2021 р., 2022 р., 2023 р.) дозволяють досягти результатів навчання, визначених стандартом за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. Усі програмні результати навчання формуються циклом обов'язкових освітніх компонентів загальної, професійної та практичної підготовки, а також доповнюються циклами вибіркових ОК. Для забезпечення цього процесу наразі у бакалаврській освітній програмі 2023 р. передбачено 34 обов'язкових освітніх компоненти. Це детально і об'єктивно обґрунтовано і у розділі V ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Високий рівень унікальності ОП, яка враховує аграрно-галузеву та/або регіональну складову у цілях, спеціальних компетентностях та програмних результатах навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони та недоліки: Стейкхолдери наразі не вплинули на результативне проектування загальних компетентностей ОП «Готельно-ресторанна справа» (2023 р.), бо програма містить виключно компетентності стандарту вищої освіти. Зважаючи на особливості додаткового ПРН23, у назвах тем ОК28 «Спеціалізований туризм (Організація сільського зеленого туризму)», ОК33 «Підготовка та захист кваліфікаційної роботи», ОК34 «Атестаційний екзамен» та інших обов'язкових компонентах, регіональний контекст ОП не відображено. Рекомендації: Під час наступного перегляду ОП у 2024 р.: 1) у доповнення до загальних компетентностей, які регламентовані стандартом вищої освіти, додати частину загальних компетентностей (забезпечення до 50 % обсягу кредитів ЄКТС) з метою підвищення унікальності ОП та належного врахування позицій стейкхолдерів (здобувачів, роботодавців, представників академічної спільноти); 2) відобразити регіональний контекст освітньої програми у назвах тем обов'язкових ОК (зважаючи на особливості додаткового ПРН23).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП має повний рівень відповідності із якісними характеристиками за підкритеріями 1.1 та 1.4. До того ж, враховуючи значну узгодженість за підкритерієм 1.2 і 1.3, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 1 із рівнем «В». Зокрема, цілі ОП «Готельно-ресторанна справа» мають загальну відповідність місії та стратегії ЗВО. При проектуванні ОП здебільшого загалом вивчаються і беруться до уваги інтереси та позиції різних зацікавлених сторін. Цілі програми та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці та галузевого контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП. Програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. Усі зазначені недоліки не є суттєвими, бо жоден з них критично не ускладнив процес якісного отримання освітніх послуг.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг бакалаврської ОП «Готельно-ресторанна справа» становить 240 кредитів ЄКТС з терміном навчання 3 роки і 10 місяців. З них 60 кредитів ЄКТС орієнтовані на навчальні дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. А, отже, частка вибіркового освітнього компонентів становить 25,0 % від загального обсягу ОП, що узгоджується з вимогами ЗУ «Про вищу освіту» (не менше 25 %). При цьому 172 кредити ЄКТС (71,7 %) відведено на освітні компоненти, що спрямовані на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти (нормативний мінімум стандарту – 50 %). На практичну підготовку відведено 18,0 кредитів ЄКТС, яка передбачена на 1, 2, 3 та 4 роках навчання (відповідно в обсязі 4, 4, 5 і 5 кредити ЄКТС). Це повністю відповідає вимогам стандарту вищої освіти галузі знань 24 «Сфера обслуговування» спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Р. ІІ), оскільки практика складає не менше 4 кредитів ЄКТС в рік. До того ж, відповідно до вимог стандарту, на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр», «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перерахувати не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Ця норма на освітній програмі «Готельно-ресторанна справа» не порушується. Таким чином, обсяг освітньої програми «Готельно-ресторанна справа» 2023 р. та попередніх ОП відповідає вимогам ЗУ «Про вищу освіту», стандарту вищої освіти галузі знань 24 «Сфера обслуговування» спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а також наказу Міністерства освіти і науки України від 28.05.2021, № 593 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Загалом ОП має чітку структуру та містить: профіль ОП; перелік ОК та їх логічну послідовність; форму атестації здобувачів, матрицю відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам ОП; матрицю забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП. Структура розділу 2 ОП передбачає 34 обов'язкові освітні компоненти (включають ОК загальної та фахової підготовки), а також 12 вибіркового компонентів. Крім того, у навчальному плані передбачено 4 позакредитні дисципліни загальним обсягом 32 кредити ЄКТС (Вступ до фаху, Теологія, Фізичне виховання та Військова підготовка). При цьому вибіркового компоненти окремо не включають категорії ОК загальної та фахової підготовки. Освітні компоненти, включені до освітньої програми, загалом складають логічну взаємопов'язану систему. При цьому в ОП є структурно-логічна схема, яка демонструє лише посеместрове вивчення ОК. Натомість, вона не є взаємопов'язаною системою відображення міжпредметних зв'язків між ОК. Тому за допомогою структурно-логічної схеми не можна простежити або обґрунтувати зв'язки між освітніми компонентами. Це не сприяє тому, щоб викладачі програми могли зробити об'єктивне виявлення або пояснення для здобувачів пререквізитів та постреквізитів (кореквізитів) серед ОК при формуванні силабусів та/або РПНД. Загалом програмні результати навчання можуть бути реально досягнуті або співдосягнуті унаслідок вивчення комплексу компонентів освітньої програми. Підтвердженням цьому став детальний аналіз змісту тем силабусів, які представлені у Відомостях СО. За результатами дослідження навчального контенту, ЕГ пересвідчилася у тому, що обов'язкові освітні компоненти програми «Готельно-ресторанна справа» у сукупності загалом дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН згідно з «Матрицею забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП» (розділ 5 ОП).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

На першому (бакалаврському) рівні вищої освіти предметною областю спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» є: готельна справа, ресторанна справа, технології продукції ресторанного господарства, інформаційні системи та технології у сфері готельного та ресторанного бізнесу, економіка готелів і ресторанів, маркетинг, принципи проектування підприємств (закладів) готельного та ресторанного господарства, правове регулювання та забезпечення безпеки споживачів готельних та ресторанних послуг, устаткування підприємств готельного та ресторанного господарства. ОП «Готельно-ресторанна справа» не є міждисциплінарною. Зміст ОП загалом відповідає об'єкту вивчення, цілям навчання, методам та інструментам предметної області. Предметна область освітньої програми знаходить відображення у ОК: Технологія продукції ресторанного господарства, Організація ресторанного господарства, Економіка готелів і ресторанів, Менеджмент готельно-ресторанного господарства, Організація готельного господарства, Маркетинг готельно-ресторанного господарства, Проектування об'єктів готельно-ресторанного господарства, Інформаційні системи і технології у готельно-ресторанній справі та ін. Але ЕГ зазначає, що така важлива складова теоретичного змісту предметної області спеціальності як правове регулювання споживачів готельних та ресторанних послуг у ОП представлена лише частково, бо тематика силабусу ОК «Основи права» не передбачає вивчення специфічних правових аспектів ведення готельно-ресторанного бізнесу.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Складовими освітньої траєкторії здобувачів ОП є вибір індивідуальних творчих завдань, тем курсових і кваліфікаційних робіт, навчальних дисциплін тощо. Формування індивідуальної освітньої траєкторії у ЗВО регулюється багатьма документами. Серед них ключовими є Положення про порядок формування власної траєкторії навчання здобувачів вищої освіти ВНАУ (<http://surl.li/okmyi>) та Положенням про порядок та умови обрання здобувачами вибіркового навчальних дисциплін (<http://surl.li/rqzft>). Відповідно до п. 1.4 останнього положення, на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти вивчення вибіркового навчальних дисциплін проводиться з другого навчального року (третього семестру). До того ж здобувач вищої освіти має право обрати навчальні дисципліни із запропонованого переліку, або будь-які інші дисципліни з іншої освітньої програми (п. 1.5). Здобувачі мають право обирати вибіркового навчальні дисципліни на весь період навчання (п. 3.2). Здобувачі ОП «ГРС» можуть обрати 12 вибіркового освітніх компонентів на 3-8 семестри (2 навчальні дисципліни на семестр). Обсяг кожної вибіркового ОК становить 5 кредитів ЄКТС (26 год. лекцій та 24 год. практичних занять). Вивчення вибіркового ОК завершується заліком. Деканат (директорат) ознайомлює студентів з переліком вибіркового навчальних дисциплін (місцем розташування на інформаційному ресурсі та силабусами) – (<http://surl.li/olxbs>). Детальний опис ОК розміщується і у персональному кабінеті студента в електронній системі «Сократ». Однак автоматично у персональному кабінеті студента не можна обрати дисципліни. Після вибору дисциплін до 15 квітня поточного навчального року, здобувачі подають декану факультету (директору) письмові заяви про обрані ними вибіркового навчальні дисципліни з проханням включити їх до свого індивідуального навчального плану. Здобувачі підтвердили можливість вибору освітніх компонентів на ОП. При цьому варто зауважити, що спектр вибору все ж

таки є незначним (2 ОК обираються з переліку від 3 (7 семестр) до 5 (3 семестр) варіантів) – (<http://surl.li/olxbs>). Фактично освітні компоненти вільного вибору мають блоковий характер і це певною мірою обмежує можливості вибору. Зокрема, здобувач протягом періоду навчання на програмі може вивчати лише дві альтернативні дисципліни з семестрового блоку (3-5 ОК) і відповідно не має можливості вивчати, за бажання, більше ОК у межах блоку. ЕГ також констатує, що у ОП та навчальному плані не відображено практичну можливість вільного вибору дисциплін із інших рівнів вищої освіти, що зафіксовано у п. 15, ч. 1, ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту» (<https://bit.ly/3IrQJdI>). Про відсутність можливостей для такого вибору засвідчили на зустрічі і здобувачі ОП «ГРС». При цьому аналіз отриманих ЕГ індивідуальних навчальних планів засвідчив, що здобувачі одного року навчання мають відмінні освітні траєкторії за комплексом вибіркових освітніх компонентів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка регламентується таким документом як Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти ВНАУ (<http://surl.li/osraw>). За ОП «Готельно-ресторанна справа» у навчальному плані 2023 р. денної форми навчання передбачено 2596 год. аудиторної роботи, з яких практична підготовка становить 1440 год. практичних занять та (загалом це понад 55,0 %). А, отже, більше половини годин аудиторної роботи реалізується у формі практичних занять. Вагомий відсоток навчальних годин, відведених на практичну підготовку, дозволяє стверджувати про значний рівень зорієнтованості ОП на набуття та реалізацію здобувачами певного рівня вищої освіти практичних навичок. Між тим в навчальному плані не передбачені лабораторні заняття, які можуть бути ефективними для досягнення окремих ПРН (наприклад, ПРН11 «Застосовувати сучасні інформаційні технології для організації роботи закладів готельного та ресторанного господарства»). Практична ж підготовка передбачає і проходження однієї навчальної практики (ОК31) та виробничої практики (ОК32). При цьому навчальна практика передбачена на 1 і 2 році навчання, а виробнича – на 2, 3 і 4 році навчання. На практичну підготовку відведено 18,0 кредитів ЄКТС, яка передбачена на 1, 2, 3 та 4 роках навчання (відповідно в обсязі 4, 4, 5 і 5 кредити ЄКТС). Це відповідає вимогам стандарту – не менше 4 кредитів ЄКТС в рік. ЗВО має укладені довготермінові договори щодо співпраці та проходження здобувачами виробничих практик (<http://surl.li/okpcd>). Здобувачі ОП також проходять практику за кордоном (<http://surl.li/foovr>). З ТОВ «Промислово-торгівельна компанія «Шабо» підписано Договір про створення філій кафедр університету на підприємстві» №5/19 від 31.10.2019 р. (<http://surl.li/rsizv>). На філії кафедри студенти також проходять практичну підготовку щодо освітніх компетенцій. На онлайн-зустрічах здобувачі та випускники ОП загалом підтвердили задоволеність рівнем організації практик у ВНАУ. Крім того, вони засвідчили наявність можливості самостійно обирати базу практики та повідомили про сприятливі умови для практичної підготовки у відповідних установах та організаціях. На запит ЕГ було надано приклади звітів про проходження кожної із практик. Звіти загалом відповідають вимогам встановленим на ОП. Представники роботодавців підтвердили, що при формуванні змісту практичної підготовки беруться до уваги їх пропозиції. Ознайомлення з силабусами (програмами) практик засвідчило, що практична підготовка значною мірою дозволяє опанувати необхідні компетентності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

На ОП «Готельно-ресторанна справа» загалом сформувалися сприятливі умови для здобувачів у контексті розвитку навичок швидкої соціалізації, здійснення ефективного тимблдингу, професійного спілкування, спроможності знаходити підхід до колег, пітчінгу ідей, універсальних навичок комунікації, уміння переконувати у вірності власної позиції, здійснення командного лідерства і т. ін. У освітній програмі набуття соціальних навичок (soft skills) переважно стосується дисциплін, що частково формують і загальні та універсальні навички майбутнього бакалавра, на які за ОП 2023 р. та за відповідним навчальним планом 2023 р. відведено певну частину навчального часу. Серед них найбільшу участь у формуванні соціальних навичок майбутнього фахівця беруть такі обов'язкові освітні компоненти як ОК «Українська мова та етнологіологія», ОК «Філософія», ОК «Іноземна мова», ОК «Історія України», ОК «Основи права» та ін. Формування soft skills здобувачів суттєво доповнюють і варіативні освітні компоненти вільного вибору: «Друга іноземна мова», «Етика ділового спілкування», «Управління кар'єрою» тощо. Певною мірою сюди можна віднести і деякі позакредитні дисципліни (наприклад, Теологія). Наведені у ОП «Готельно-ресторанна справа» 2023 р. загальні компетентності (ЗК1-ЗК11) здебільшого спрямовані на набуття здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти соціальних навичок (soft skills). До того ж часу це стосується і частини програмних результатів навчання: ПРН3, ПРН17, ПРН18, ПРН19, ПРН21, ПРН22 та ін. Вказані компетентності та відповідні програмні результати навчання, що досягаються за результатами викладання обов'язкових, а також вибіркових освітніх компонентів, набуваються протягом всього періоду реалізації освітньої програми «Готельно-ресторанна справа». Формуванню соціальних навичок сприяє і залучення здобувачів до просвітницьких заходів (<http://surl.li/oeabh>). Між тим існуючу модель формування соціальних навичок могли б доповнити і вибіркові освітні компоненти з інших рівнів вищої освіти гуманітарного спрямування, сертифікатні програми, факультативи тощо.

7. Зміст освітньої програми урахував вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Рівень навантаження здобувачів регламентується Положенням про організацію освітнього процесу у ВНАУ (<http://surl.li/olytj>). Відповідно до розділу 11 цього Положення навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, регламентується робочим навчальним планом і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу здобувача, відведеного для вивчення конкретної дисципліни. Аналіз НП показав, що обов'язковість внутрішньої вимоги ЗВО щодо аудиторного навантаження за ОК на рівні не менше 33,3 % та не більше 66,6 % загального обсягу навчального часу за усіма обов'язковими та вибірковими ОК дотримується. Обсяг майже усіх ОК є не меншим 3-х кредитів ЄКТС, окрім ОК34 «Атестаційний екзамен» (2 кредити ЄКТС). Аналіз навчального плану 2023 р. засвідчив, що загальний обсяг освітніх компонентів, які заплановані до вивчення, становить 60 кредитів ЄКТС (1800 годин) на рік із дещо нерівномірним розподілом обсягу теоретичного навчання [всього становить 115 тижнів (100 %)]: 1 рік – 30 (26,1 %), 2 – 30 годин (26,1 %), 3 рік – 2 – 30 годин (26,1 %), 4 – 25 (21,7 %). Така строкатість передусім зумовлена перенесенням на останній семестр навчання неаудиторних ОК, які займають значний обсяг навчального часу – 12 кредитів ЄКТС: ОК «Виробнича практика», ОК «Атестаційний екзамен» та ОК «Підготовка та захист кваліфікаційної роботи». Тижневе навантаження аудиторних годин становить не більше 26. У цілому достатність загального обсягу часу на вивчення дисциплін, а також аудиторної та самостійної роботи за більшістю ОК було підтверджено на онлайн-зустрічах зі здобувачами. Це засвідчує і додатковий аналіз змісту компонентів ОП «ГРС» членами експертної групи. Тому переважно є підстави стверджувати, що обсяг освітньо-професійної програми та її окремих освітніх компонентів загалом реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та є відповідним для досягнення цілей та ПРН. Однак відповідно до п. 4, ст. 5 ЗУ «Про вищу освіту» бакалавр - це освітній ступінь, що присуджується у результаті успішного виконання здобувачем ОПП, обсяг якої становить 180-240 кредитів ЄКТС. Фактичний же обсяг ОПП «ГРС» становить 243 кредити ЄКТС, бо всі здобувачі бакалаврського рівня ВНАУ додатково ще обов'язково вивчають такі позакредитні дисципліни як «Теологія», «Фізичне виховання» та «Вступ до фаху». Тоді як інша позакредитна дисципліна «Військова підготовка» вивчається лише за бажанням здобувача і на умовах окремої оплати за освітні послуги. При цьому суспільна місія ЗВО наразі реалізується в умовах триваючої широкомасштабної збройної агресії РФ проти України та необхідності посилення обороноздатності держави. Тому на засадах академічної та соціальної відповідальності, ЗВО важливо провести громадське обговорення доцільності перенесення навантаження з вивчення окремих позакредитних дисциплін до складу освітніх компонентів ОП (наприклад, у контексті фізичного виховання і т. ін.).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

На ОП «Готельно-ресторанна справа» підготовка здобувачів за дуальною освітою наразі не здійснюється. Проте в університеті забезпечується активна співпраця із зацікавленими стейкхолдерами (готельно-ресторанні заклади: «Drive Club» та «Затишок»), а також створені передумови та розроблені процедури для такого формату навчання. Це детально відображено у внутрішньому Положенні про здобуття вищої освіти за дуальною формою навчання у Вінницькому національному аграрному університеті (<http://surl.li/okorc>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

У контексті запровадження дуальної форми освіти, в університеті забезпечується активна співпраця із зацікавленими стейкхолдерами (готельно-ресторанні заклади: «Drive Club» та «Затишок»), а також створені передумови та розроблені процедури для такого формату навчання, що, зокрема, відображено у розробленому внутрішньому Положенні про здобуття вищої освіти за дуальною формою навчання у Вінницькому національному аграрному університеті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони та недоліки: За допомогою структурно-логічної схеми ОП неможливо простежити зв'язки між освітніми компонентами, що не сприяє тому, щоб при формуванні силабусів та/або РПНД викладачі програми могли зробити чітке і однозначне виявлення пререквізитів та постреквізитів (кореквізитів). У внутрішніх документах ЗВО, ОП та навчальному плані не відображено практичну можливість вільного вибору дисциплін із інших рівнів вищої освіти. Здобувач протягом періоду навчання на програмі може вивчати лише дві альтернативні

дисципліни з семестрового блоку, що містить 3-5 освітніх компонентів. Фактичний обсяг ОПП «ГРС» становить 243 кредити ЄКТС, оскільки всі здобувачі бакалаврського рівня ВНАУ ще додатково обов'язково вивчають такі позакредитні дисципліни як «Теологія», «Фізичне виховання» та «Вступ до фаху». Рекомендації: До оголошення набору здобувачів на ОП у 2024 р.: 1) внести зміни до структурно-логічної схеми ОП «Готельно-ресторанна справа» таким чином, щоб, при формуванні силабусів та/або РПНД, викладачам можливо було простежити індивідуальні міжпредметні зв'язки між освітніми компонентами та чітко і однозначно виявити серед ОК пререквізити і постреквізити (кореквізити); 2) забезпечити фактичний загальний обсяг вивчення компонентів бакалаврської ОП «ГРС» у діапазоні 180-240 кредитів ЄКТС. До початку вибору здобувачами ОК на наступний навчальний рік: 1) відобразити у внутрішніх документах ЗВО, ОП та навчальному плані практичну можливість вільного вибору дисциплін із інших рівнів вищої освіти; 2) розширити спектр вибірковості ОК та підвищити рівень гнучкості процедури обрання навчальних дисциплін. Зважаючи на значний обсяг позакредитних дисциплін та те, що суспільна місія ЗВО наразі реалізується в умовах триваючої широкомасштабної збройної агресії російської федерації проти України, провести громадське обговорення доцільності перенесення навантаження з вивчення окремих актуальних для посилення обороноздатності держави позакредитних дисциплін до складу освітніх компонентів ОП (наприклад, у контексті фізичного виховання, домедичної підготовки тощо).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП має повний рівень відповідності із якісними характеристиками за підкритеріями 2.1, 2.5 та 2.6. До того ж, враховуючи значну узгодженість за підкритеріями 2.2, 2.3, 2.4 та 2.8 голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 2. При цьому обсяг ОП та окремих її складових загалом відповідає вимогам законодавства та стандартів. Зміст програми дозволяє досягти заявлених цілей та ПРН. Зміст ОП «Готельно-ресторанна справа» відповідає предметній області спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа». В організації навчального процесу передбачена можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Практична підготовка здобувачів вищої освіти дозволяє здобути компетентності, які необхідні для подальшої професійної діяльності. Програма передбачає набуття студентами широких соціальних навичок. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та є відповідним для досягнення цілей та ПРН. Усі зазначені недоліки не є суттєвими, бо жоден з них поки значно не позначився на набутті компетентностей здобувачами вищої освіти та критично не ускладнив процес якісного отримання освітніх послуг. Це свідчить про те, що ОП «Готельно-ресторанна справа» та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 2 із рівнем «В».

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

ЕГ з'ясувала, що вступ на ОП регламентується Правилами прийому (<http://surl.li/rxoaah>), Положенням про Приймальну комісію (ПК) (<http://surl.li/sanmu>), Положенням про апеляційну комісію (<http://surl.li/sanmn>), Положенням про предметні екзаменаційні комісії (<http://surl.li/rsrom>), Положенням про відбіркові комісії (<http://surl.li/rsror>). Зазначені положення та необхідна інформ. щодо вступу на ОП оприлюднена у вільному доступі на сайті ВНАУ (<http://surl.li/sanna>) та сайті ПК (<http://surl.li/sannd>). На сайті міститься контактна інформ. ПК: адреса, ел. скринька, номери тел. та форма зворотнього зв'язку, лінки на соц. мережі. У вкладці «Абітурієнту» розміщено лінк на Правила прийому, візуалізовано кроки абітурієнтів під час вступної кампанії, надано інформ. щодо вартості навчання та функц. в ЗВО Підготовчого відділення (<http://surl.li/sanni>). Подана структурована інформ. для стейкхолдерів щодо ОП; розміщено переліки конкурсних предметів; правила прийому; списки рекомендованих (зарахованих); переліки док. необхідних для вступу; календар вступ. кампанії; вартості навчання; розміщені норм. документи; протоколи засідань ПК; інформ. щодо підготовчих курсів, днів відкритих дверей; інформ. щодо діяльності освітніх центрів «Крим-Україна», «Донбас-Україна». Відповідно до результатів моніторингу 91,9% опитаних здобувачів задоволені рівнем консультування в ПК та ін. структурних підрозділах ЗВО (<http://surl.li/sannr>). Під час спілкування зі здобувачами ВО за ОП (Зустріч 6), ЕГ переконалась, що правила вступу є чіткими та зрозумілими для абітурієнтів. За результатами вивчення відповідних документів та аналізу проведених зустрічей, ЕГ дійшла висновку, що Правила прийому на навчання за ОП відповідають чинному законодавству, є чіткими, зрозумілими та не містять дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ на навчання за ОП здійснюється на основі повної загальної середньої освіти (ПЗСО), ОКР молодшого спеціаліста, ОПС «Фахового молодшого бакалавра», ОС «Молодшого бакалавра» (НРК5), ОС «Бакалавра» (НРК6) та ОС «Магістра» чи ОКР «Спеціаліста» (НРК7). Правила прийому на навчання за ОП враховують особливості самої ОП шляхом надання вступникам права на визнання та перезарах. не більше ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої ОП підготовки ФМБ, молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста). Такі особи можуть прийматися на навчання зі скороченим строком навчання. Конкурсний відбір здійснюється за результатами вступних випробувань у формі НМТ або ЗНО, співбесіди, на основі конкурсного бала та розгляду мотиваційних листів у передбачених Правилами прийому випадках. У передбачених Правилами прийому випадках результати співбесіди з тих самих предметів зараховуються замість результатів НМТ. Співбесіди проводяться за програмами ЗНО (НМТ). Для конкурсного відбору на основі НРК6, НРК7 використовуються результати розгляду мотиваційних листів. Програми вступних випробувань оприлюднені на сайті ВНАУ (<http://surl.li/sanpj>). Для розгляду апеляцій вступників утворюється Апеляційна комісія відповідно до Положення <http://surl.li/sanmn>. У ВНАУ наявна практика зарахування вступників на 2-й курс зі встановленням змістовності та ліквідації академічної різниці відповідно до встановлених правил (витяг з пр. №1 від 25.8.2022 р. та №1 від 9.8.2023 р. засідань ЕК визнання перезарахування навч. дисциплін та визначення академ. різниці факультету економіки та підприємництва ВНАУ (відповідь на запит №14). На основі результатів вивчення відомостей про СО, документів, розміщених на веб-сайті ВНАУ, ЕГ дійшла висновку, що Правила прийому на навчання за ОП у цілому враховують особливості самої ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Питання процедури визнання результатів, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності в ЗВО, перезарахування ОК та визначення академ. різниці для здобувачів ВО усіх форм навчання визначаються Положенням про організацію освітнього процесу <http://surl.li/rxojb>, Положенням про порядок перезарахування навч. дисциплін та визначення академічної різниці <http://surl.li/sansc>, Положенням про порядок переведення здобувачів ВО <http://surl.li/sansx>, Положенням про порядок оцінювання знань здобувачів ВО <http://surl.li/osrjq>. За результатами опрацювання нормат. документів ЗВО, ЕГ прийшла до висновку, що дані Положення забезпечують чітке, зрозуміле та доступне для всіх уч. ОП регламентування порядку дій щодо визнання РН, отриманих в інших ЗВО. Здобувачі мають право на участь у програмах академ. мобільності починаючи з 2 курсу. У ВНАУ, визнання РН у межах академічної співпраці із ЗВО здійснюється із застосуванням системи ЄКТС або іншої системи оцінювання. Перезарахування РН з ОК проводиться на підставі порівняння навч. програм та Академ. довідки. Поінформованість здобувачів про можливості визнання РН, отриманих в інших закладах освіти забезпечується шляхом вільного доступу до відповідної нормативної бази на веб-сайті ВНАУ <http://surl.li/rxojw>. ЕГ відмітила, що на веб-сайті ВНАУ відбувається регулярне оновлення інформ. щодо актуальних програм академ. мобільності <http://surl.li/rxojw> та звітування про участь учасників ОП в таких заходах. За результатами спілкування зі здобувачами ВО (Зустріч 6), ЕГ прийшла до висновку щодо обізнаності здобувачів у можливостях участі в програмах академ. мобільності, зокрема проходження практики в іноземних установах, проте фактів визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академ. мобільності на ОП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ВНАУ забезпечено нормат. підґрунтя до застосування правил визнання РН, отриманих у неформ. освіті шляхом реалізації затв. Положенням про неформ. та інформ. освіту <http://surl.li/olxsa> та Наказу ректора <http://surl.li/olyuy>. Проте, ЕГ відмічає, що затв. Положення у ЗВО затверджено 24.11.2020 р. та не враховує аспектів, викладених в наказі МОН від 8.2.2022 р. №130 «Про затвердження Порядку визнання...». РН здобувачів, отриманих у неформ. середовищі, можуть бути визнані на підставі підтв. документів щодо здобутих знань за програмами неформ. освіти (сертифікатів, свідоцтв тощо), що є підставою для зарах. окремої теми, змістового модуля чи всього навч. матеріалу ОК. Процедура визнання РН здобутих у неформ. освіті передбачає виконання наст. етапів: подання здобувачем заяви на ім'я ректора з проханням про визнання РН, отриманих у неформ. освіті, до якої додаються документи, які підтв. отримані здобувачем РН; створення наказом ректора комісії, яка визначає можливість визнання РН, форм та строків проведення атестації для перезарах. РН; проведення атестації; формування протоколу за підсумками роботи комісії, у якому міститься висновок про зарах. чи не зарах. РН, отриманих у неформ. освіті за відповідною ОК. Приклади результатів отриманих здобувачами ОП за результ. неформ. освіти розміщені на сайті ВНАУ <http://surl.li/okpcd>, витяги з наказів №354 від 28.12.2022 та №260 від 27.12.2023 (запит №14). Під час спілкування з фокус-групами, ЕГ встановила, що здобувачі залучаються до прослуховування гостьових лекцій, відвідування екскурсій, проходження курсів на базі підприємств стейкхолдерів як форм неформ. освіти. Відповідно до результатів опитування 55% опитаних здобувачів брали участь у заходах неформ. освіти та 82% відповіли, що їм були перезараховані кредити <http://surl.li/sannr>.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявність практик перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони та недоліки: Неврахування в Положенні про неформальну та інформальну освіту у ВНАУ аспектів, викладених в наказі МОН від 08 лютого 2022 р. №130 «Про затвердження Порядку визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти». Необізнаність здобувачів можливістю проходження безкоштовних курсів на вітчизняних та закордонних освітніх онлайн-платформах в рамках вивчення ОК. Рекомендації: Врахувати у внутрішніх документах ЗВО особливості Положення про неформальну та інформальну освіту у ВНАУ аспекти, викладені в наказі МОН від 08 лютого 2022 р. №130 «Про затвердження Порядку визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти». При перегляді силабусів та/або РПНД на 2024-2025 н.р. доповнити їх інформацією з переліком рекомендованих онлайн-курсів на освітніх платформах, що відповідають тематиці ОК, що забезпечують певні РН та можуть бути зараховані, як результати неформальної освіти. Розширити способи інформування здобувачів ВО щодо можливостей академічної мобільності (як міжнародної, так і в межах України, відповідно до угод та меморандумів з закордонними та вітчизняними ЗВО, підприємствами-партнерами) шляхом проведення заходів з залученням гаранта та представників структурних підрозділів, відповідальних за академічну мобільність у 2024-2025 н.р.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОП характеризується повним рівнем узгодженості із якісними характеристиками за підкритерієм 3.1-3.2 Критерію 3 щодо чіткості та зрозумілості Правил прийому на навчання за ОП, відсутності в них дискримінаційних положень та врахуванні особливості ОП та значним рівнем узгодженості за якісними характеристиками за підкритеріями 3.3-3.4 в розрізі визначення чітких та зрозумілих правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності та правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Таким чином, підкритерії 3.1, 3.2, 3.3, 3.4 цілком відповідають вимогам, що підтверджує відповідність Критерію 3 рівню «В», а виявлені недоліки не є суттєвими та не впливають на загальну оцінку.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми, методи навчання й викладання у ВНАУ регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/obzof>) та Положенням про дистанційне навчання (<http://surl.li/olyxe>). За ОП навчання здійснюється в змішаній формі: очно-дистанційній формат за допомогою online конференцій в Zoom, BigBlueButton. Освітній процес за ОП здійснюється за такими формами: навчальні заняття (лекція, практичне заняття, консультація); самостійна робота; практична підготовка (навчальні та виробничі практики); контрольні заходи (екзамен, залік, захист звіту з практики, захист курсових і кваліфікаційних робіт). Також вдало поєднуються такі форми організації ОП, як гостьові лекції, зустрічі з практиками сфери гостинності (Щербань О. В., Інститут народознавства НАН України, Г. Бірюкова, ДП «Укрметртестстандарт»), практичні заняття на базі підприємств стейкхолдерів (ресторан «Кактус»), практична підготовка (ресторан «Лезгінка», ресторан європейської кухні «Ренесанс», готельно-ресторанний комплекс «Затишок», кафе-ресторан «Yoshi»), проведення майстер-класів (<http://surl.li/olyxo/>, <http://surl.li/odvtm>, <http://surl.li/oduze>, <http://surl.li/olzlv>, <http://surl.li/peuqd>, <http://surl.li/olxcr>). Основні методи навчання, що забезпечують досягнення ПРН, зазначені в силабусах: метод проблемного викладання матеріалу, пояснювально-ілюстративний метод, інтерактивні лекції, дискусії, метод круглого столу, індивідуальне опитування; метод самонавчання, пошуково-дослідницький метод. Зауважимо, в ОП не виокремлено лабораторні заняття, як форму навчання, що є обов'язковим для досягнення ПРН 9 (Здійснювати підбір технологічного устаткування та

обладнання, вирішувати питання раціонального використання просторових та матеріальних ресурсів), ПРН 10 (Розробляти нові послуги (продукцію), використовуючи сучасні технології виробництва та обслуговування споживачів). На думку ЕГ, доцільно з ОК Технологія продукції ресторанного господарства ввести лабораторні заняття, як форму навчального заняття, що забезпечуватиме досягненню ПРН 9, ПРН 10. Відповідно до принципу студентоцентризму та академічної свободи, у ВНАУ забезпечена можливість кожному здобувачу обирати вибіркові ОК у переліку дисциплін з блоку вибіркових (<http://surl.li/olxbs>). Порядок вибору дисциплін здійснюється відповідно до Положення про порядок та умови обрання здобувачами вищої освіти вибіркових навчальних дисциплін у ВНАУ (<http://surl.li/rqzft>). Студенти мають можливість навчатися за дуальною формою освіти та брати участь у заходах академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти. Також надається можливість за потреби навчатися за індивідуальним графіком навчання. Під час онлайн-зустрічі 6 зі здобувачами та онлайн-зустрічі 4 з НПП ЕГ переконалась, що студенти та викладачі мають можливість обирати форми та методи навчання, які найкраще дозволяють досягти визначених ОП РН за відповідними ОК. Результати опитувань здобувачів свідчать про задоволеність формами і методами навчання й викладання (96,3%).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Здобувачам ОП інформація щодо цілей, змісту, РН, порядку та критеріїв оцінювання надається своєчасно. За кожною ОК інформація розміщується на сайті (<http://surl.li/sbkms>) та в особистих кабінетах системи «Сократ». Всі здобувачі вищої освіти мають «Персональний кабінет студента», де наявна інформація у межах освітніх компонентів. Структура силабуса ОК включає загальну інформацію про навчальну дисципліну, форми проведення занять, методи навчання, структуру навчальної дисципліни, перелік компетентностей та ПРН, тематичний план вивчення дисципліни, самостійну роботу ЗВО, рекомендовані джерела інформації, критерії оцінювання тощо. Однак, за результатами аналізу представлених силабусів, ЕГ дійшла висновку, що в силабусах необхідно оновити рекомендовані джерела інформації. Зокрема, вжито російськомовні джерела (силабус ОК «Устаткування закладів готельно-ресторанного господарства»); відсутня література за останні 5 років (силабуси ОК «Устаткування закладів готельно-ресторанного господарства», ОК «Технологія продукції ресторанного господарства»). Під час онлайн-зустрічей ЕГ з НПП (зустріч 4) та здобувачами (зустріч 6) було уточнено, що інформування студентів щодо організації освітнього процесу, а також щодо цілей, змісту, очікуваних результатів, порядку та критеріїв оцінювання надається НПП на початку вивчення дисципліни як в усній формі, так і за допомогою інформації на сайті ЗВО; у силабусах, які знаходяться в онлайн-доступі та в особистих кабінетах системи «Сократ».

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації освітнього процесу ЗВО сприяє поєднанню навчання і досліджень. Інформацію про наукову діяльність здобувачів висвітлено на офіційній сторінці кафедри. На кафедрі діє студентський науковий гурток «Ресторатор», керівник – Мельник С.Я., у межах якого гуртківці вивчають актуальні проблеми організації ресторанної справи, залучаються здобувачі до виконання науково-дослідних тем кафедри. Здобувачі ОП протягом усього періоду навчання активно поєднують навчання та дослідження, свідченням чого є участь у наукових заходах, у міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях, міжнародних туристичних форумах (<http://surl.li/okpcd>). Бурбела В. (2021 р.) нагороджена дипломом III ступеня за перемогу у заключному етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Готельно-ресторанна справа» на базі Одеської національної академії харчових технологій (<http://surl.li/olyzh>), Григораш Б. (2023 р.) брала участь у II етапі Міжнародного студентського конкурсу стартапів «TourSystemUkrChallenge» (<http://surl.li/olyzm>). Для залучення здобувачів до науково-дослідної роботи у ВНАУ діє Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ВНАУ (<http://surl.li/sbkrs>). Студенти ОП «Готельно-ресторанна справа» під керівництвом НПП систематично здійснюють публікації у журналі студентських наукових праць ВНАУ «Управління, адміністрування та право: проблеми, тенденції, досягнення» (<http://surl.li/olzaa>). Під час онлайн-зустрічі 6 зі здобувачами була підтверджена їх зацікавленість у науково-дослідній діяльності та участь у наукових заходах. На відкритій онлайн-зустрічі Маргарита Бойко, завідувач кафедри готельно-ресторанного бізнесу Київського національного торговельно-економічного університету повідомила, що (27.03.2024) студент спеціальності Готельно-ресторанна справа ВНАУ зайняв II місце у міжнародному студентському конкурсі стартапів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення, перегляд ОП здійснюється відповідно до Положення про формування, затвердження та оновлення ОП у ВНАУ (<http://surl.li/olzbe>). НПП систематично оновлюють зміст освітніх компонент на основі наукових досягнень та сучасних практик, для оновлення використовують результати стажувань або підвищення кваліфікації у ЗВО, на підприємствах готельного та ресторанного бізнесу, а також результати наукових досліджень. Як було з'ясовано ЕГ, викладачі, залучені до викладання на ОП, пройшли стажування та підвищення кваліфікації у закладах вищої освіти за кордоном. Зокрема, ЕГ підтверджено, що наукові здобутки викладачів застосовуються при формуванні змісту ОК.

Так, Ставська Ю. для вдосконалення змісту ОК20, ОК 21 використала результати наукових досліджень, відображених у 17 фахових статтях (у т.ч. 3-х, що індексуються в базах Web of Science та Scopus), у колективній монографії «Сучасні трансформації розвитку сфери туризму та індустрії гостинності», а також у 3 зарубіжних колективних монографіях. Головня О. після проходження міжнародного стажування в Університеті суспільних наук, Польща, 2020 р. здобути знання використала в освітньому процесі (викладання ОК 28, ОК 30), а також при написанні наукових статей. За результатами підвищення кваліфікації Табенської О. в Балтійському науково-дослідному інституті проблем трансформації економічного простору, 2023, було оновлено тематичне наповнення ОК4, ОК 5, ОК 16. Виконання наукової тематики (Формування конкурентних переваг підприємств індустрії гостинності № ДР 0118U003810) дало можливість викладачами кафедри оновити ОК 14, ОК 16, ОК 20, ОК 21, ОК 23, ОК 27, ОК 28, ОК 30. Участь у міжнародній літній школі «Improving digital competences in the education: challenges in times of crisis» у межах проєкту Еразмус+ (Вайнштейн-Тріздорф, Німеччина) Хаєцької О. та Польової О. дозволила оновити зміст ОК15, ОК 27. Викладачі ОП підготували та видали підручники та монографії (<http://surl.li/olxas>), у т. ч. за матеріалами виконання ініціативної тематики НДР №0122U002095 «Проблеми та перспективи розвитку готельно-ресторанної та туристичної індустрії в умовах інтеграційних процесів» (Виконавці: Ставська Ю., Головня О., Лопатюк Р., Табенська О. (2022-2025 рр.)), що використовується при викладанні ОК4, ОК 5, ОК 20, ОК 21, ОК 23, ОК 28. Під час онлайн-зустрічей з гарантом, НПП, адміністративним персоналом, здобувачами, ЕГ підтверджено, що НПП, залучені до викладання за ОП, постійно оновлюють ОП, НП, силабуси ОК у частині змістового наповнення, методів навчання і викладання.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ВНАУ для поєднання навчання, викладання та наукових досліджень, з метою координації міжнародної та євроінтеграційної діяльності університету, розвитку співпраці з міжнародними організаціями та навчальними закладами створено відділ євроінтеграції та міжнародної діяльності (<http://surl.li/olzem>). Співпраця із закордонними університетами і міжнародними організаціями підкріплена угодами, договорами та меморандумами про навчальне, освітнє, наукове і міжнародне співробітництво (<http://surl.li/foovr>). В межах Стратегії інтернаціоналізації ВНАУ до 2025 р. (<http://surl.li/olwzv>) викладачі пройшли міжнародні стажування в Університеті прикладних наук Вайштефан-Тріздорф (Калетнік Г., Пронько Л.), в Університеті суспільних наук, Польща (Головня О.М.), Балтійському науководослідному інституті проблем трансформації економічного простору (Прилуцький А., Табенська О., Белкін І.), Вищій школі Агробізнесу в Ломжі (Правдюк А.). Інформація наведена в табл. 2 Відомостей самооцінювання. Гарант Ставська Ю. та Головня О. відповідно до наказу № 218 від 6.11.2023 р. розпочали навчання за програмою академічної мобільності у вигляді міжнародного стажування за напрямом «Індустрія гостинності та інструменти розвитку туристичного бізнесу» на базі Університету менеджменту безпеки в місті Кошиці, Словаччина (<http://surl.li/omjkf>). Здобувачі ОП Григорук Д. і Шута О. приєдналися до навч. програми з викладанням англійською та/або українською мовами в галузі с/г, продовольства та харчування в межах онлайн навчання, яке організує кафедра с/г, продовольства та харчування Університету прикладних наук Вайнштейн-Тріздорф (HSWT) в Німеччині (<http://surl.li/oeaac>). Участь у міжнародних стажуваннях підтверджують що навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ВНАУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони ЕГ не виявлені.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони та недоліки: На ОП не використовуються переваги та можливості лабораторних занять, як індивідуально-орієнтованої форми навчання для окремих фахових дисциплін (наприклад, ОК «Технологія продукції ресторанного господарства», ОК «Інформаційні системи і технології у ГРС» та ін.). У силабусах окремих ОК певні рекомендовані джерела інформації є застарілими (ОК «Устаткування закладів готельно-ресторанного господарства», силабус ОК «Технологія продукції ресторанного господарства»), або ж містять необґрунтовані джерела, видані країною-агресором (силабус ОК «Устаткування закладів готельно-ресторанного господарства»). Рекомендації: З 2024-2025 н.р.: 1) використовувати переваги та можливості лабораторних занять, як більш індивідуально-орієнтованої форми навчання здобувачів, з окремих фахових дисциплін (наприклад, ОК «Технологія продукції ресторанного господарства», ОК «Інформаційні системи і технології у ГРС» тощо); 2) забезпечити оновлення силабусів за усіма ОК актуальними рекомендованими джерелами інформації.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Методи навчання та викладання на ОПП «Готельно-ресторанна справа» у ВНАУ загалом відповідають принципам академічної свободи, дозволяють досягти програмних результатів навчання. За критерієм 4 ОП відповідає рівню В, що обґрунтовано значною відповідністю підкритеріїв 4.1, 4.2 і повною відповідністю 4.3, 4.4, 4.5. Недоліки не є суттєвими і можуть бути усунені до початку 2024-2025 н.р.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Оцінювання досягнень здобувачами програмних результатів навчання регламентується Положенням про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ (<http://surl.li/olzfc>). Під час першого заняття викладачі доводять до здобувачів інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання, ознайомлюють із видами робіт, які підлягають оцінюванню; змістом, структурою, формою екзамену або заліку. Оцінювання ПРН здійснюється за допомогою контрольних заходів, що охоплюють поточний, модульний, семестровий контроль. Поточний та проміжний контроль проводиться у формі контрольної роботи і оцінюється відповідною сумою балів. Семестровий контроль проводиться у формі екзамену, диференційованого заліку (заліку), захисту курсової роботи, визначених навчальним планом у терміни, передбачені графіком навчального процесу і оцінюється за національною шкалою, шкалою ЄКТС та визначає рівень досягнення ПРН у межах дисципліни. Оцінка успішності ЗВО здійснюється за допомогою 100-бальної системи. У результаті підсумкового оцінювання знань (залік, іспит), здобувач може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт протягом семестру, до 10% – за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю, що регламентується Змінами до Положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ (<http://surl.li/ocgkk>). Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до заліку та іспиту. Формою підсумкового контролю виробничої практики є залік. Графік захисту звітів з практики доводиться до відома здобувачів не пізніше, ніж за 10 днів до початку роботи комісії із захисту. За необхідності здобувачі мають можливість самостійно ознайомитися з критеріями оцінювання, засобами діагностики результатів навчання, системою розподілу балів за окремі види робіт у силабусах ОК, що розміщені на сайті ВНАУ та в картках дисциплін, також у робочих програмах навчальних дисциплін, доступ до яких має кожен здобувач через «Персональний кабінет студента» в електронній системі «Сократ». За результатами анкетування 94,5 % здобувачів вищої освіти підтвердили, що їм у повному обсязі надається інформація щодо критеріїв оцінювання результатів навчання за навчальними дисциплінами, а 100% опитаних підтвердили зрозумілість критеріїв оцінювання знань з дисципліни (<http://surl.li/ocrhn>). Під час онлайн-зустрічі 6 зі здобувачами ЕГ було встановлено, що вони достатньо ознайомлені з критеріями оцінювання результатів навчання та з системою накопичення балів за поточний контроль. Загалом, форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими та зрозумілими. Вони заздалегідь оприлюднюються і дають змогу встановити досягнення програмних результатів навчання для окремого ОК.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Підсумкова атестація за ОП «Готельно-ресторанна справа» здійснюється у формі атестаційного екзамену з ОК: «Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства», «Економіка готелів і ресторанів», «Менеджмент готельно-ресторанного господарства» і публічного захисту кваліфікаційної роботи, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Форма атестації наявна в ОП. ЕГ зауважує, що атестаційний екзамен (ОК 34), згідно з таблицею 5. Матриця забезпечення ПРН відповідним компонентам ОП, не забезпечує досягнення всіх ПРН, що є недоліком у контексті виконання підкритерію 4.2. Такі РН, як РН11, РН17, РН21, РН 22, не перевіряються атестаційним екзаменом.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу у ВНАУ (<http://surl.li/olzgi>), Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у ВНАУ (<http://surl.li/olyuj>), Положенням про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ (<http://surl.li/olzfc>), Змінами до Положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у ВНАУ (<http://surl.li/ocgkk>). Крім цього, правила проведення контрольних заходів повідомляються здобувачам на першому занятті з дисципліни. Об'єктивність екзаменаторів досягається за рахунок проведення екзамену чи заліку в тестовій електронній формі в системі Moodle. Захист інтересів здобувачів вищої освіти та забезпечення об'єктивності екзаменаторів регламентовано Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у ВНАУ (<http://surl.li/olyuj>). Об'єктивність контрольних заходів оцінюється під час опитування здобувачів (<http://surl.li/ocrhj>). Під час онлайн-зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ переконалася в поінформованості студентів щодо порядку дій при виникненні конфліктних ситуацій. Здобувачі відзначили об'єктивність екзаменаторів, відсутність випадків конфлікту інтересів або оскарження результатів контрольних заходів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності загалом є чіткими і зрозумілими та зафіксовані в: Положенні про академічну доброчесність у ВНАУ (<http://surl.li/olziz>); Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату у ВНАУ (<http://surl.li/olzid>). У ВНАУ перевірка рукописів курсових, кваліфікаційних робіт, наукових праць здобувачів вищої освіти та викладачів здійснюється із застосуванням інструментарію «AntiPlagiarism», «Unicheck», «StrikePlagiarism». Порядок проведення перевірки регламентується Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у ВНАУ (<http://surl.li/olzid>). Зі здобувачами вищої освіти у ВНАУ систематично проводяться інформаційні заходи, семінари з питань дотримання академічної доброчесності, у результаті яких вони ознайомлюються з Положенням про академічну доброчесність у ВНАУ (<http://surl.li/olziz>) та підписують декларацію про зобов'язання дотримуватися принципів академічної доброчесності. Проводяться кураторські години для першокурсників з метою ознайомлення з принципами академічної доброчесності; консультування здобувачів щодо вимог з написання письмових робіт, коректного використання інформації з інших джерел та уникання плагіату. Приклади порушення академічної доброчесності на ОП «Готельно-ресторанна справа» відсутні. ЕГ під час проведення онлайн-зустрічей переконалася, що здобувачі вищої освіти та НПП поінформовані про сутність, процедури та складові академічної доброчесності, а також про процедуру перевірки наукових робіт на академічний плагіат і можливі наслідки за негативного результату такої перевірки. Також під час онлайн-зустрічі 8 з адміністративним персоналом та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами Феняк Л.А., керівниця відділу моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності, підтвердила, що на рівні університету проводяться заходи з популяризації академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони ЕГ не виявлені.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони та недоліки: Атестаційний екзамен (ОК34), згідно з таблицею 5 «Матриця забезпечення ПРН відповідним компонентам ОП», не забезпечує перевірку досягнення усіх ПРН (зокрема, РН11, РН17, РН21, РН22). Рекомендації: До початку атестації здобувачів внести зміни до таблиці 5 ОП «Матриця забезпечення ПРН відповідним компонентам ОП» та навчально-методичного забезпечення ОК34 таким чином, щоб реалістично перевіряти на атестаційному екзамені досягнення усіх 23-х ПРН освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОП узгоджена з якісними характеристиками за підкритеріями 5.1, 5.3, 5.4 Критерію 5 щодо прозорості контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічної доброчесності. Освітня програма має значну відповідність за підкритерієм 5.2. у контексті відповідності форм атестації здобувачів вимогам стандарту вищої освіти, зокрема, атестаційний екзамєн (ОК 34), згідно з таблицею 5. Матриця забезпечення ПРН відповідним компонентам ОП, не забезпечує досягнення всіх ПРН. За критерієм 5 ОП відповідає рівню В, що обґрунтовано повною відповідністю підкритеріїв 5.1, 5.3, 5.4 та значним рівнем узгодженості за підкритерієм 5.2, а виявлені недоліки не є суттєвими та не впливають на загальну оцінку.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Освітній процес за ОП забезпечують кваліфіковані науково-педагогічні працівники ЗВО, що дозволяє якісно здійснювати підготовку здобувачів освіти та забезпечує досягнення визначених програмою цілей та результатів навчання. Гарант ОП – к.е.н., доц. Ставська Ю.В., досвід, академічна кваліфікація, наукові здобутки якої дозволяють ефективно забезпечувати координацію освітньої діяльності за ОП. Підвищення рівня професійної майстерності викладачів регулярно здійснюється шляхом підвищення кваліфікації. Наведені у Таблиці 2 Відомостей СО дані не дають можливості отримати повну інформацію для об'єктивних висновків щодо відповідності НПП освітнім компонентам, які вони викладають (зазначено лише відомості про академічну кваліфікацію та публікації). Тому ЕГ зробила додатковий запит щодо обґрунтування залучення конкретних НПП до викладання ОК, передусім у контексті виконання п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (<https://bit.ly/3U2BuyI>). Аналіз даних таблиці 2 Відомостей СО та наданої додаткової інформації засвідчив, що академічний персонал, який бере участь в освітньому процесі за ОП, загалом має необхідну академічну кваліфікацію, яка загалом дозволяє на достатньому рівні здійснювати викладання дисциплін та забезпечувати досягнення визначених ПРН. Проте ЕГ зауважує, що у доцентів Пронько Л.М., Гонтарук Я. В. незначна кількість публікацій за тематикою дисциплін, які вони викладають. У старшого викладача Табенської О. І. кваліфікація недостатньо відповідає ОК «Кулінарна етнологія», яку вона викладає. Викладач ОК «Устаткування закладів готельно-ресторанного господарства» ст. викл. Зозуляк І. А. має ступінь к.т.н. за спеціальністю «Процеси та обладнання харчових, мікробіологічних та фармацевтичних виробництв», сертифікати про підвищення кваліфікації, ряд наукових публікацій, але вони не відображають предметний зміст ОП «Готельно-ресторанна справа». Результати спілкування зі здобувачами підтверджують їх задоволеність рівнем професіоналізму викладачів. Тому важливо спрямувати зусилля на підготовку наукових публікацій, що відповідають профілю дисциплін з урахуванням особливостей саме ОП «Готельно-ресторанна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти. Крім того, ЕГ вважає позитивною практикою те, що асистент Захарова Т.В. працювала на посаді менеджера (управителя) готелю «Феріде», а, отже, має досвід практичної роботи за профілем дисциплін, що викладає.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного відбору викладачів є чіткою та прозорою і здійснюється відповідно до Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту» та регламентується Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП ВНАУ та укладання з ними трудових договорів (<http://surl.li/olzlm>). Під час онлайн-зустрічі 8 начальник відділу кадрів Красносельська А.А. наголосила, що на заміщення посад НПП оголошується відкритий конкурс, видається наказ, який оприлюднюється на офіційному сайті ВНАУ. У Порядку проведення конкурсного відбору визначені загальні та спеціальні вимоги до осіб, які претендують на заміщення вакантних посад НПП відповідно до рівня їх професіоналізму та посади. Також голова науково-методичної комісії Лутковська С. І. зауважила, що також проводиться співбесіда з претендентом на вакантну посаду із завідувачем кафедри, деканом чи директором ННІ економіки та управління, потім – з головою науково-методичної комісії стосовно дисциплін, які може забезпечити претендент відповідно до свого професіоналізму. На основі онлайн-зустрічей та наданої інформації ЕГ дійшла висновку, що процедура конкурсного відбору викладачів у ВНАУ дозволяє здійснювати прозорий підбір НПП необхідного рівня професіоналізму для реалізації освітньої програми.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Співпраця між ВНАУ та роботодавцями здійснюється відповідно до Положення про стейкхолдерів ОП ВНАУ (<http://surl.li/olzls>). У ВНАУ реалізуються різні способи залучення роботодавців до організації та реалізації навчального процесу. Основними з них є наступні: Роботодавці залучені до організації та реалізації ОП через членство в раді стейкхолдерів, зокрема Дмитренко С. (ГРК «Затишок»); Педорченко О. (ГРК «Drive Club»). Проходження здобувачами практики. Здобувачі проходили 90-денне стажування у готелях Astor Garden Hotel, Здравец, Чайка у приморських курортах Болгарії (<http://surl.li/odtdo>). В 2023 р. здобувачі проходили вироб. практику на базі готелів Туреччини на умовах договору з компанією TUI Ukraine (<http://surl.li/odzvg>). Компанія ProfiTeam організувала вироб. практику в рибному ресторані «Фішхус» Graal Muritz, Німеччина (<http://surl.li/odlce>).

Також у межах проведення ярмарок вакансій систематично запрошуються стейкхолдери, з якими відбувається активне спілкування, консультації з приводу реалізації та оновлення ОП. Гарант і НПП проводять зустрічі зі стейкхолдерами, які зацікавлені в якості освітнього процесу за ОП, беруть участь в обговоренні змісту ОП, вносять конструктивні пропозиції щодо вдосконалення ОП, що було підтверджено на онлайн-зустрічі 5 ЕГ з роботодавцями.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

За результатами аналізу відомостей СО та спілкування з роботодавцями (онлайн-зустріч 5) ЕГ констатує, що до реалізації освітньої програми залучаються професіонали-практики, експерти галузі та представники роботодавців. До проведення аудиторних занять залучаються професіонали-практики: майстер-клас «Бармен це круто» за участю бартендерів ресторану Claud Garden (<http://surl.li/olzlv>); у межах ОК23 відбулася лекція представника навчального центру «Reikarts hotel group» (<http://surl.li/odvpg>); практичне заняття з приготування різноманітних сезонних страв за участі директора ресторану «Млин Фата-Моргана» Мельник С. (<http://surl.li/odvtm>); з ОК 20 – практичне заняття в ресторані «Лезгінка» (<http://surl.li/odlct>); з ОК 16 – практичне заняття в ресторані «Кактус» (<http://surl.li/odznh>); Шербань О. провела лекцію про ЕтноГастрономію в ресторанному бізнесі, про ЕтноБренди в культурі харчування українців (<http://surl.li/odzqn>); Павлова О. провела майстер-клас з кулінарних страв Поділля (<http://surl.li/odzvq>); Зарічнюк А., провів лекцію на базі ресторану «БПШ», власником якого він є (<http://surl.li/oeadb>); з ОК 23 к.е.н., доцент кафедри регіоналістики і туризму КНЕУ, Голова правління Асоціації готельних об'єднань і готелів міст України Опанащук Ю. прочитав лекцію на тему «Гостинність як форма діяльності підприємства. Корпоративна культура у сфері гостинності» (<http://surl.li/oeael>); з ОК 4 – лекція на тему «Розвиток туризму в об'єднаних територіальних громадах» (<http://surl.li/olxcr>). НПП кафедри та здобувачі ОП відвідали онлайн Міжвузівський студентський науковий семінар-практикум: «Духовний туризм в Україні: Раббі Нахман & Григорій Сковорода», який проводили УНУС та ХУК (<http://surl.li/omjkr>). Кривешко І., засновниця ГО «Вінницька асоціація гостинності ХлібСіль», на зустрічі 5 наголосила, що створено «Вінницький стандарт гостинності» і здобувачі ОП «Готельно-ресторанна справа» ВНАУ мають можливість ознайомитися з цим стандартом під час проходження практики.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Університет сприяє професійному розвитку викладачів переважно через співпрацю з іншими організаціями. За підтримки відділу євроінтеграції та міжнародної діяльності ВНАУ для викладачів створені можливості академічної мобільності у програмах від Erasmus+ та інших (Калетнік Г., Польова О., Хаєцька О., Головня О., Пронько Л.). Для обміну досвідом практикуються відвідування відкритих занять та власних програм підвищення кваліфікації (семінарів, науково-методичних тренінгів, вебінарів) (<http://surl.li/foovr>). За сприяння ВНАУ закордонне стажування пройшли викладачі: Ставська Ю. (Нобелівські лауреати: вивчення досвіду та професійних досягнень для формування успішної особистості та трансформації оточуючого світу у Дубаї); Головня О. (Університет суспільних наук, Польща), Правдюк А. (Вища школа агробізнесу в Ломжі, Польща), Табенська О., Белкін І., Прилуцький А. (Балтійський науково-дослідний інститут проблем трансформації економічного простору), Польова О. (Міжнародна літня школа: Покращення цифрових компетенцій у віртуальній освіті: виклики під час кризи). У листопаді 2023 р. Ставська Ю. та Головня О. розпочали навчання за програмою академічної мобільності за напрямом «Індустрія гостинності та інструменти розвитку туристичного бізнесу» на базі Університету менеджменту безпеки в місті Кошиці, Словаччина. Ставська Ю., Головня О., Польова О. стажувались в Асоціації готельних об'єднань та готелів міст України. Крім цього, НПП надана можливість проходити підвищення кваліфікації у вітчизняних ЗВО. Під час зустрічі 4 ЕГ з науково-педагогічним персоналом було з'ясовано, що академічний персонал задоволений можливостями підвищення кваліфікації та стажування, що надає університет.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Процес стимулювання розвитку викладацької майстерності регулюється Положенням про преміювання та матеріальне стимулювання працівників Вінницького національного аграрного університету (<http://surl.li/sccwj>). Викладачі мають можливість отримати премії за публікацію статей у виданнях, які індексуються в наукометричних базах Scopus, Web of Science (Токарчук Д.М., Прилуцький А.М., Хаєцька О.П.); при виданні 3-х і більше публікацій у фахових виданнях України протягом навчального року (Ставська Ю.В.); у випадку присудження наукового ступеня доктора наук (Польова О.Л.); науковому керівнику аспіранта, який успішно захистив дисертаційну роботу (Польова О.Л.). Працівникам університету у порядку, передбаченому законодавством, та в межах фонду заробітної плати, затвердженого в кошторисі доходів і видатків університету, встановлюються доплати: за викладання навчальних дисциплін іноземною мовою – у розмірі до 30% посадового окладу (Польова О.Л.). Під час онлайн-зустрічі 4 ЕГ з науково-педагогічним персоналом було підтверджено задоволеність наявною системою стимулювання розвитку викладацької майстерності в університеті. Проте у ВНАУ відсутня система щорічного оцінювання НПП за видами діяльності і відповідно оприлюднення його результатів у публічному доступі.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

До навчального процесу на ОП залучені штатні працівники, які мають досвід практичної роботи за профілем дисциплін, що викладають.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони та недоліки: Часткова відповідність кваліфікації викладача за ОК «Кулінарна етнологія». У ВНАУ відсутня система щорічного оцінювання НПП за видами діяльності і відповідно оприлюднення його результатів у публічному доступі. Рекомендації: Протягом 2024-2025 н.р. підвищити рівень відповідності кваліфікації викладача ОК «Кулінарна етнологія». З 2024-2025 н.р. запровадити систему щорічного оцінювання НПП за видами діяльності та забезпечити регулярне оприлюднення його результатів у публічному доступі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма має значну відповідність за підкритерієм 6.1 та 6.6. До того ж ОП має повну відповідність за підкритеріями 6.2, 6.3, 6.4, 6.5 щодо прозорості процедури конкурсного добору викладачів, залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять, сприяння ЗВО професійному розвитку викладачів та стимулювання розвитку викладацької майстерності. ЕГ констатує, що виявлені недоліки не впливають на досягнення поставлених цілей та програмних результатів навчання та можуть бути швидко усунені. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що ОП за Критерієм 6 відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

У ВНАУ надходження та використання фін. ресурсів регламентується Статутом <http://surl.li/gxqtu>. Інформ. щодо планів закупівель, тендерні процедури, про фін. ресурси, їх розподіл та звітність, приміщення опублікована на сайті ЗВО у розділі «Публічна інформація» <http://surl.li/gxquv>. Здобувачі за ОП мають доступ до навчальної, науково-дослідної, спортивної, культурно-освітньої, побутової та оздоровчої баз (буфети, їдальні, бібліотека, спорт. зала, стадіон, спортмайданчики, актові зали, мед. пункт, гуртожитки <http://surl.li/gxqve>). Навчальна діяльність здобувачів за ОП здійснюється в лекц. аудиторіях, оснащених мультимедійною технікою (проектори, мультимедійні дошки та ноутбуки), аудиторіях для практич. занять; комп. класах; бібліотеці ВНАУ та 4 читальних залах <http://surl.li/gxqvl>. Усі уч. ОП мають безоплатний доступ до мережі Інтернет в аудиторіях, гуртожитках. До складу МТБ ОП входить аудиторний фонд, розташований у 3 навч. корпусах та 2 лабораторіях: готельно-ресторанної справи (складається з дегустаційної зали, холодного і гарячого цехів), організації готельного господарства <http://surl.li/gxqvw>. За ОП створені філії кафедр на виробництві (ГРК «Затишок» <http://surl.li/ruphu>, ресторан «Лезгінка» <http://surl.li/sbafv>, суши-бар «My roll» <http://surl.li/sbafu>, Пром.-торг. компанія "Шабо" <http://surl.li/sbagl>). ЕГ відмітила наявність спец. програмного забезпечення (Servio) відповідно до Договору про співробітництво №23/0304 від 3.4.2023 р. між ТОВ "Сервіо Софт" та ВНАУ. Згідно з опитуванням, 87,2% опитаних здобувачів повністю задоволені рівнем МТБ (<http://surl.li/olzoi>). ЕГ прийшла до висновку, що наявні фін. та матеріально-технічні ресурси, бібліотека, а також навч.-методичне забезпечення є достатніми для реалізації ОП, а також досягнення цілей та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час спілкування з гарантом ОП, здобувачами ВО за ОП, представниками студ. самоврядування та керівниками доп. структурних підрозділів ВНАУ (огляд МТЗ, Зустрічі 4, 7, та 8), ЕГ переконала, що всі уч. ОП забезпечені безоплатним та вільним доступом до інфрастр. ВНАУ та інформ. ресурсів, необхідних для викл. та навч. (зокрема, бібліотеки, навч.-наукової, культурно-освітньої та спорт. баз. Уч. ОП мають вільний доступ до інформ. ресурсів,

необхідних для освітньої, викладацької та/або наук.-дослідної діяльності. Для реалізації навч. та наук.-дослідного процесу усі уч. ОП мають доступ до ел. ресурсів за доп. підключення до локальної мережі ВНАУ в комп. класах та приміщенні бібліотеки, а також безперешкодного доступу до мережі у зонах Wi-Fi. Здобувачі ВО та НПП мають безоплатний доступ до ел. ресурсів бібліотеки <http://surl.li/sbalg>. У ході спілкування із адмін. персоналом та доп. структурними підрозділами ВНАУ (Зустріч 8), директор бібліотеки підтвердила, що всі учасники ОП мають безоплатний доступ до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, Springer Nature та повнотекстових ресурсів бази даних ScienceDirect. Здобувачі ВО за ОП (Зустріч 6) підтвердили, що їм відомо про можливості користування ресурсами бібліотеки для підготовки до занять, написанні курсових робіт, наукових робіт, статей, доповідей конференцій тощо. Наявні ОК ОП забезпечені навч.-метод. матеріалами необхідними для досягнення визначених ОП цілей та ПРН, які розміщено у вільному доступі на сторінці ОП <http://surl.li/okpcd>, в інституційному репозиторії <http://surl.li/sbamp>, в ел. кабінеті <http://surl.li/sbams>. 87,2% опитаних здобувачів повністю задоволені функц. інформ. систем ЗВО, зокрема наявністю необхідної інформ. на сайті ВНАУ, доступом до мережі Internet та Wi-Fi-мережі тощо <http://surl.li/olzoi>.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час огляду МТБ, ЕГ з'ясувала, що осв. середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів та сприяє задоволенню їх потреб та інтересів. ЕГ переконалася в наявності пандусів, забезпеч. протипож. системою, наявністю вогнегасників, інструкцій з техніки безпеки, схем евакуації, мед. засобів для надання першої допомоги, охорони та систем відео-нагляду. Безпечність осв. середовища для життя та здоров'я уч. ОП регулюється Статутом <http://surl.li/sbaoo>. Під час огляду МТБ, ЕГ переконалася, що здобувачі ВО забезпечені комфортними та безпечними умовами проживання в гуртожитках. Для підв. безпеки в гуртожитках діє пропускна сист. та встановлені відеокамери. В гуртожитку функціонує мед. пункт, каб. психолога. В умовах воєнного стану ВНАУ продовжує роботу в очному режимі. Під час огляду МТБ ЕГ переконалася у наявності облаштованих та дозволених укріттів з необх. ресурсами <http://surl.li/sbapm>. У ВНАУ проводяться системат. інструктажі здобувачів ВО та НПП щодо охорони праці, дотримання сан.-техн. норм та правил протипож. безпеки <http://surl.li/sbapu>, <http://surl.li/sbapz>; заходи, які стосуються надання першої мед. допомоги, здорового способу життя, протиепідем. заходів <http://surl.li/sbaqh>, дотримання заходів безпеки в умовах воєнного стану та контрол. їх виконання <http://surl.li/sbaqn>. Для підтримки псих. здоров'я та адаптації здобувачів ВО функціонує психологічна служба <http://surl.li/rfplj>. Здобувачі за ОП та предст. студ. самоврядування підтвердили, що вони беруть участь в анкетуванні щодо визначення задоволеності якістю ОП <http://surl.li/olzoi>. Таким чином, ЕГ встановила, що освітнє середовище дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів ВО за ОП.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ встановлено, що у ВНАУ забезпечується належна осв., організ., інформ., консульг. та соц. підтримка здобувачів ВО за ОП, що регламент. Положенням про освітню... <http://surl.li/sbawm> та Положенням про організацію осв. процесу <http://surl.li/sbaxg>. Зважаючи на зміст звернення, здобувачі ВО можуть отримати організ. та консульг. підтримку від адміністрації ЗВО, деканату, кафедри, гаранта ОП, НПП, студ. самовряд. та структурних підрозділів (бібліотека; навч.-науковий центр; центр культури та дозвілля; соц. і психологічна служба тощо). Надання інформ. підтримки здобувачам забезпечується через офіційні канали розповсюдження інформ., зокрема зовнішній <https://vsau.org> та внутрішній <http://surl.li/sbayb> веб-сайти, соц. мережі: Facebook <http://surl.li/sbayk>, Instagram <http://surl.li/sbayt>, YouTube <http://surl.li/sbazb>. Забезпечення соц. підтримки полягає у створенні інфрастр. для належної організ. виховного процесу <https://cutt.ly/z464tBf> (профспілкова організ.; центр довузівської підготовки, прийому на навч. та виховної роботи; центр культури та дозвілля; студ. містечко; соц. педагог та психолог), стипендіальному забезпеч.; створенні пільгових умов для здобуття ВО; можливості оформлення індивід. графіка; захисті від будь-яких форм фіз. та псих. насильства, спец. супроводі та вільному доступі до інфрастр. У ВНАУ обладнано «Скриньку довіри» та «Ел. скриньку довіри» <http://surl.li/sbaqx> для покращення діяльності. Осв. підтримка забезпечується належними МТБ та навч.-метод. ресурсами, якісним підбором складу НПП. За рез. анкетування здобувачів ВО <http://surl.li/olzoi>, а також під час спілкування зі здобувачами ВО за ОП та представниками студ. самовряд. (Зустрічі 6, 7), ЕГ переконалася, що здобувачі ВО за ОП забезпечені якісною осв., організ., інформ., консульг. та соц. підтримкою.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ встановила, що у ВНАУ забезпечено достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, що регламентовано Положенням про організацію інклюзивного навчання ВНАУ <http://surl.li/oddeq>. В Університеті забезпечуються рівні умови для реалізації права на освіту всіх здобувачів ВО, зокрема, особам з особливими освітніми потребами із застосуванням особистісно-орієнтованих методів навчання та урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності здобувачів ВО з особливими освітніми потребами. У ВНАУ приділяється увага формуванню спільноти Університету недискримінаційного ставлення до здобувачів ВО з

особливими освітніми потребами. У разі необхідності, у ВНАУ забезпечується технічний, педагогічний, психологічний, фізкультурно-спортивний, соціальний супровід та професійна адаптація здобувачів ВО з особливими освітніми потребами під час навчального-освітнього процесу в Університеті та на всіх етапах вступної кампанії. Під час онлайн-огляду МТБ, яка використовується під час реалізації ОП, ЕГ пересвідчилась, що у ВНАУ облаштовано інклюзивну інфраструктуру для осіб з особливими освітніми потребами (функціонування двох ліфтів у навчальному корпусі № 2, пандуси при вході до навчальних корпусів № 1, № 2, № 3 та приймальної комісії; таблички зі шрифтом Брайля; встановлення спеціальних поручнів уздовж сходинок, забезпечення належної ширини дверей та проходів між партами тощо). Також, Університет забезпечує спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти особам, котрі мають особливі освітні потреби, що передбачено розділом VIII. «Спеціальні умови участі у вступній кампанії» Правил прийому до ВНАУ <http://surl.li/oddfg>.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

За результ. спілкування ЕГ з НПП, здобувачами, предст. студ. самовряд., із адмін. персоналом та доп. структурними підрозділами ВНАУ, а також беручи до уваги результати анкетування здобувачів за ОП <http://surl.li/olzo1> та факт відсутності конфл. ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією під час реалізації ОП, ЕГ дійшла висновку щодо існування чітких та зрозумілих політики та процедур вирішення конфл. ситуацій у ВНАУ, що регулюється: Положенням про етичні норми... <https://cutt.ly/2467TW4>, Порядком реагування на випадки булінгу... <https://cutt.ly/T467Pye>, Положенням про запобігання... <https://cutt.ly/W467D5i>, Порядком розгляду скарг... <https://cutt.ly/M467F4F>, Антикорупційною програмою <http://surl.li/sbcrl>. У ВНАУ розроблене Положення про апеляційну комісію <http://surl.li/sbcra> для врегулювання конфл. ситуацій, пов'язаних з реалізацією навч. процесу. З метою виявлення, протидії та запобігання корупційної діяльності призначено уповноважену особу за реалізацію Антикорупційної програми. Інформ. про прояви корупції з боку посадових осіб та працівників ЗВО може бути повідомлена листом на olenarudz@gmail.com або за адресою м. Вінниця, Сонячна, 3, юр. відділ. Під час зустрічей 4, 6-8, здобувачі, студ. самовряд. та НПП вказали на відсутність конфл. ситуацій. У разі виникнення конфл. ситуацій, здобувач може звернутися до представників студ. самовряд., куратора, соц. педагога. Для запобігання конфл. ситуацій проводяться опитування щодо оцінки змісту ОП <http://surl.li/ohinw>, рівня задоволеності якістю осв. послуг, методами навч. та викл. <http://surl.li/ocgbx>, рівня задоволеності підтримкою ЗВО <http://surl.li/olzo1>. Також, кожен учасник ОП, може подати заяву/скаргу про конфл. ситуацію чи будь-який прояв корупції до «Скриньки довіри» <http://surl.li/sbaqx>.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Використання в навчальному процесі на безоплатній основі ліцензійного спеціалізованого програмного забезпечення «Servio».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони та недоліки: В оприлюднених результатах анкетування учасників освітнього процесу не вказано період його проведення, що не дозволяє стейкхолдерам переконатись в актуальності даних результатів. Рекомендації: В наступних результатах анкетування учасників освітнього процесу та стейкхолдерів, відповідно до плану контрольних заходів внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти ВНАУ, доцільно вказувати період його проведення. Розширити перелік спеціалізованого програмного забезпечення, який може використовуватися для досягнення програмних РН до початку 2024-2025 н.р. (наприклад, використання безкоштовних демо-версій POS-системи «Poster» для автоматизації роботи закладу харчування, хмарної системи управління для готелів Easy MS тощо).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ОП характеризується повним рівнем узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 7.1-7.6. Зокрема, ЗВО забезпечується безоплатний доступ учасників освітнього процесу до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів; безпечність освітнього середовища; забезпечується освітня, організаційна, інформаційна, консультативна й соціальна підтримка учасників освітнього процесу; створено достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами та наявності чітких та зрозумілих політик і процедур вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо). Таким чином, ЕГ вважає можливим стверджувати, що ОП та освітня діяльність за нею відповідає за Критерієм 7 рівню «В».

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У 2019 р. затверджено Положення про формування, затвердження та оновлення освітніх програм у ВНАУ (<http://surl.li/olzbe>). Тут, зокрема, визначені чіткі і детальні поетапні процедури. Зокрема, у розділі 4 описано такі процедури: розроблення освітньої програми, формування проектної групи та призначення гаранта освітньої програми, аналіз актуальності ОП та оцінювання достатності наявних ресурсів, визначення профілю ОП, визначення змісту ОП та розроблення навчального плану, розроблення системи оцінювання якості освітньої програми з метою її удосконалення. У п. 5.5 Положення визначено, що освітня програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів. Натомість, модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети (місії), програмних навчальних результатів. До того ж повторне затвердження освітніх програм відбувається з ініціативи проектної групи або факультету, що реалізує ОП, у разі її значного оновлення. Значним вважається оновлення складу ОП (складу дисциплін, практик та їх обсягу в кредитах ЄКТС) більше, ніж на 50 %. Крім того, у ЗВО функціонує Положення про стейкхолдерів освітніх програм ВНАУ (<http://surl.li/olzls>), яке деталізує можливості участі заінтересованих сторін у забезпеченні якості ОП. На думку ЕГ, темпи зміни вимог на ринку праці у сучасній сфері готельно-ресторанного бізнесу відповідають встановленій у ВНАУ річній періодичності оновлення ОП. Розроблений гарантом проект змін до ОП після її перегляду проходить багаторівневу процедуру погодження і затвердження. Суттєва модернізація ОП здійснювалася у 2020 р. Підстави для такого перегляду повністю узгоджуються із вимогами Положення. Так, наприклад, причиною цього стало затвердження стандарту вищої освіти. До того ж за результатами анкетування здобувачів у 2022 р. було вилучено ОК «Мікробіологія» та ОК Економічна теорія (Основи економічної теорії). Натомість, до складу обов'язкових компонентів увійшли: ОК «Діловий етикет ресторанного обслуговування», ОК «Дизайн об'єктів ГРС», ОК «Економічна теорія (Мікроекономіка, Макроекономіка) та ОК «Інформаційні системи і технології в ГРС». До того ж додані СК14 «Здатність розробляти пропозиції з організації обслуговування гостей та виробничо-технологічного процесу в сфері послуг у сільських садибах з урахуванням регіональних особливостей та національних традицій, а також ПРН23 «Розуміти і реалізовувати на практиці здатність організації обслуговування туристів та виробничо-технологічного процесу в сфері послуг гостинності в сільських садибах з урахуванням регіональних особливостей та національних традицій». Наразі така компетентність та ПРН формують фокус та унікальність ОП «ГРС». Загалом ВНАУ послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ЗВО розроблене та функціонує окреме Положення про опитування здобувачів вищої освіти стосовно якості освітньої діяльності ВНАУ (<http://surl.li/olzls>). Тому на ОП відбуваються періодичні анонімні опитування студентів (<http://surl.li/ohinw>). Здобувачі вищої освіти мають можливість надавати пропозиції до змісту та організації навчання через безпосереднє спілкування під час освітнього процесу із академічним та адміністративним персоналом. Стейкхолдери також долучаються до громадського обговорення ОП (протоколи у відповіді на запит ЕГ в системі НА). Студенти виявляли ініціативи про те, що однією із цілей ОП має бути урахуванням регіональних особливостей та національних традицій виробничо-технологічного процесу у сфері послуг. Це було враховано при відображенні у фокусі ОП здатності здійснювати організацію обслуговування туристів та гостинності в сільських садибах. При цьому було враховано пропозиції здобувачів щодо вивчення вибіркового ОК «Психологія лідерства та кар'єри», а також ОК, які пов'язані із соціальною політикою та корпоративною культурою закладів ГРБ. Анонімні опитування (<http://surl.li/ohinw>) свідчать про те, що програма загалом відповідає запитам студентів (брали участь 78 осіб). Це ж було підтверджено і на фокус-групах. У ЗВО також діє Положенням про студентське самоврядування у ВНАУ (<http://surl.li/odddk>). Представники студентського самоврядування беруть участь у зустрічах з роботодавцями з питань моніторингу та якості ОП, засіданнях кафедр та вчених рад тощо. До складу робочої (проектної) групи ОП входить Лупіна Б.О., який є членом студентського самоврядування факультету економіки та підприємництва та здобувачем освітньої програми «Готельно-ресторанна справа». Вони активно долучаються до профорієнтаційної роботи, PR-заходів, просвітницької діяльності з питань дотримання студентами академічної доброчесності, реалізації права вибору освітніх компонентів тощо. Усе це було підтверджено на фокус-групах зі здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування. Але наразі позиція студентів поки залишається недостатньо активною щодо тематичного наповнення та оновлення ОК. У підсумку, можна

стверджувати, що здобувачі вищої освіти певною залучаються як партнери до процесів забезпечення якості ОП та освітньої діяльності.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці були залучені до обговорення проєктів ОП. Це, наприклад, відображено у рецензіях освітньої програми «ГРС» (<http://surl.li/outtn>). Ці рецензії не мають зауважень, а лише позитивні характеристики. Троє представників роботодавців входять до складу робочої (проєктної) групи ОП. Це Дмитренко С.М. (генеральний директор готельно-ресторанного комплексу «Затишок»), Педорченко О.С. (директор готельно-ресторанного комплексу «Drive Club» та ресторану «Lolla Gastro Place») та Павлова О.І. (кулінарна блогерка, гастроїд, історик і громадська діячка). Крім того, представники роботодавців беруть участь в опитуваннях (<http://surl.li/nymdi>). З урахуванням позицій роботодавців, до ОП включені такі освітні компоненти як ОК «Інформаційні системи і технології у ГРС» (Опанашук Ю., Асоціація готельних об'єднань і готелів міст України), ОК «Дизайн об'єктів ГРС» (Педорченко О., ресторан «Lolla gastro place та ОК «Еногастротуризм» (Вешелені О., Департамент маркетингу міста та туризму м. Вінниця). Ініціатором введення додаткової фахової компетентності щодо послуг гостинності у сфері сільського зеленого туризму (СК14) стала О.І. Павлова (кулінарна блогерка, гастроїд, історик і громадська діячка). На фокус-групі підтверджено, що зв'язок з роботодавцями щодо формування та оновлення цілей ОП підтримується на підставі різних спільних заходів (засідання, Дні кар'єри, круглі столи, конференції тощо). ЗВО має укладені довготермінові договори щодо співпраці та проходження здобувачами виробничих практик (<http://surl.li/okpcd>). Так, базами для проходження навчальної практики, виробничої (організаційної), виробничої (технологічної), переддипломної практик є такі стейкхолдери як Рейкарц Хотел Менеджмент, готель «Optima Вінниця», етносадиба «Лелина світлиця», готельно-ресторанний комплекс «Затишок» та ін. З ТОВ «Промислово-торгівельна компанія «Шабо» підписано Договір про створення філій кафедр університету на підприємстві» №5/19 від 31.10.2019 р. (<http://surl.li/rsizv>). Гарант та робоча (проєктна) група ОП «Готельно-ресторанна справа» співпрацюють із бізнесом у контексті організації та удосконалення практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Ці факти були підтвержені на онлайн-зустрічах із експертною групою. Отже, представники готельно-ресторанного бізнесу залучаються до процесів забезпечення і поліпшення якості ОП та освітньої діяльності. Таким чином, роботодавці розглядаються як партнери, що можуть сформувані актуальні пропозиції стосовно поліпшення змісту та реалізації ОП «Готельно-ресторанна справа».

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО збирають інформацію щодо кар'єрного шляху випускників та забезпечують зворотний зв'язок з молодими фахівцями, займаються вивченням потреб ринку праці, вирішують питання, пов'язані з пошуком студентами першого робочого місця тощо. Так, у ВНАУ сформована база даних випускників усіх факультетів університету (<http://surl.li/olzwi>). Ця база періодично оновлюється (<http://surl.li/olzwi>). Кафедра менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму підтримує зв'язок із випускниками через соціальні мережі, регулярно повідомляючи інформацію про події в ЗВО та на кафедрі. Випускники періодично запрошуються для участі у різних подіях ВНАУ (дні університету чи факультету, проведення майстер-класів, онлайн-зустрічі зі здобувачами тощо). В обговоренні бакалаврської «Готельно-ресторанна справа» періодично бере участь випускниця цієї ОП С. Сокур (власниця кафе-ресторану «Му goll»). У складі навчально-наукового центру ВНАУ функціонує відділ дуальної освіти, практичного навчання та працевлаштування. Діяльність цього відділу, зокрема, спрямована й на формування умов для зв'язків із випускниками університету, як нинішніми чи майбутніми роботодавцями для здобувачів ОП «Готельно-ресторанна справа». Загалом процес збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників організований на достатньому рівні.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Діяльність внутрішньої системи забезпечення якості освіти врегульована Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у ВНАУ (<http://surl.li/olyuj>). Відповідно до Положення формування експертної групи з оцінки якості ОП у ВНАУ передбачає: ректорський контроль студентів; on-line дослідження задоволеності студентів якістю, змістовністю освітньої програми; анкетування випускників; анкетування працевлаштувачів; моніторинг потреб ринку праці з урахуванням перспектив розвитку регіону; моніторинг змін державної та регіональної політики в галузі освіти. У результаті виявлених недоліків під час опитування стейкхолдерів (<http://surl.li/ohinw>), (<http://surl.li/nymdi>): враховано в цілях та ПРН можливість здійснювати організацію обслуговування туристів та гостинності в сільських садибах; взято до уваги пропозиції щодо вивчення вибіркового ОК, які пов'язані із соціальною політикою та корпоративною культурою закладів ГРБ; додано до ОП обов'язкові компоненти (Інформаційні системи і технології у ГРС, Дизайн об'єктів ГРС); введено додаткову фахову компетентність щодо послуг гостинності у сфері сільського зеленого туризму та ін. При цьому п. 2.5 Положення про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у ВНАУ (<http://surl.li/olyuj>), зокрема, визначає, що система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти включає оновлення нормативно-правової бази в

університеті. Натомість, внутрішні документи ЗВО, які регулюють процедури дотримання академічної доброчесності, востаннє оновлювалися у 2019 р. Зокрема, Положення про академічну доброчесність у Вінницькому національному аграрному університеті» (<http://surl.li/olziz>) затверджене у 2019 р., а Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ВНАУ (<http://surl.li/olzid>) – у 2017 р. Між тим нормативні зміни щодо якості вищої освіти та дотримання академічної доброчесності, які визначені у Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації (п. 8 Постанови КМУ № 897 від 26 серпня 2021 - <https://bit.ly/3zrpQ73>), наразі не імplementовані до внутрішньої системи забезпечення якості ВНАУ. Так само і у Порядку визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (наказ МОН № 130 від 08.02.2022 - <http://surl.li/bpllg>). Поки це критично не позначилося на якості освіти безпосередньо за ОП «Готельно-ресторанна справа». Бо, відповідно до стандарту, захист та розміщення у репозиторії кваліфікаційних бакалаврських робіт тут має розпочатися наприкінці 2023-2024 н.р. Тому загалом на ОП «Готельно-ресторанна справа» забезпечується вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та/або освітній діяльності, зокрема у контексті позиції та потреб стейкхолдерів.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Напрямок підготовки 6.140101 «Готельно-ресторанна справа» був акредитований МОН України у 2018 р. з терміном дії сертифікату до 01.07.2023. ВСЗЯВО взяла до уваги та відреагувала на рекомендації експертної комісії за результатами цієї акредитаційної експертизи підготовки фахівців освітнього ступеня «бакалавр» (відповідь на запит ЕГ у системі НА). Відповідно до п. 1 Постанови Кабінету Міністрів України «Про особливості акредитації освітніх програм, за якими здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти в умовах воєнного стану» (від 16 березня 2022-го р. № 295), за освітньою програмою в єдиній державній електронній базі з питань освіти було продовжено строк дії сертифікату. Попередніх акредитацій ОП «Готельно-ресторанна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти, відповідно до Положення про акредитацію ОП, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (2019 р.), у ВНАУ не було. Тому безпосередньо ця ОП зауважень та рекомендацій, з об'єктивних причин, не отримувала. Однак, при цьому частково бралися до уваги результати консультаційного оцінювання НА інших освітньо-професійних програм ЗВО, які нещодавно проходили акредитаційну експертизу у ВНАУ. Унаслідок цього на ОП «Готельно-ресторанна справа» відреагували на окремі зауваження та рекомендації Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти: 1) здійснили системну та комплексну роботу зі структурування інформації на сайті університету та сторінці кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, готельно-ресторанної справи та туризму; 2) збільшили перелік вибіркового освітніх компонентів на ОП «Готельно-ресторанна справа». На рівні інституційних зауважень розроблено та оновлено положення, які регулюють загальні внутрішні процедури забезпечення якості у Вінницькому національному аграрному університеті.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Процедура забезпечення звітності, контролю та моніторингу показників діяльності із забезпечення якості освіти у ВНАУ проводиться на п'яти рівнях: перший рівень – рівень здобувачів вищої освіти; другий рівень – рівень кафедр, факультетів, інших структурних підрозділів та відокремлених структурних підрозділів; третій рівень – рівень внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів; четвертий рівень – рівень навчально-наукового центру; п'ятий рівень – рівень університету. Оперативно-тактичний моніторинг процесів забезпечення якості в університеті забезпечує навчально-науковий центр. До його складу входить відділ моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності. У ВНАУ сформована культура якості є складовою загальної організаційної культури, основні цінності та риси якої зафіксовані у внутрішніх документах. Серед них ключовим є Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти у ВНАУ (<http://surl.li/olyuj>). Опис ВСЗЯВО містить чіткі процедури та процеси, які мають гарантувати якість освіти. Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти забезпечуються функціонуванням та взаємозв'язками структурних підрозділів університету. Система ВСЗЯВО є розгалуженою, бо ОП та структурні підрозділи активно взаємодіють через навчально-науковий центр, діяльність науково-методичних рад, мережу координаторів з якості та інші механізми. Позиція різних стейкхолдерів вивчається та значною мірою береться до уваги при удосконаленні ОП. Представники від академічної спільноти залучаються до робочої (проектної) групи ОП «ГРС». До того ж у ЗВО активно популяризується академічна доброчесність та відбувається моніторинг цих питань за допомогою анонімних опитувань. Це було підтверджено на різних зустрічах. Фокус-група ЕГ із керівництвом ЗВО та представником відділу моніторингу якості освітнього процесу та контролю академічної доброчесності засвідчила належне розуміння завдань нової парадигми акредитації ОП, а також важливості якісного впровадження стандартів ESG (2015 р.). Таке ж усвідомлення мають і інші адміністративні працівники ВНАУ, а також викладачі. Загалом сформована культура якості сприяє постійному успішному розвитку ОП «ГРС». Між тим управлінський контроль за дотриманням внутрішніх процедур забезпечення якості на цій ОП є недостатнім. Це стосується оперативності імplementації окремих змін у нормативних актах щодо регулювання академічної доброчесності та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗВО функціонує окреме Положення про стейкхолдерів освітніх програм ВНАУ (<http://surl.li/olzls>), яке ретельно деталізує можливості участі заінтересованих сторін у забезпеченні якості освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони та недоліки: Нормативні зміни щодо якості вищої освіти, які визначені у Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації (п. 8 Постанови КМУ № 897 від 26.08.2021 - <https://bit.ly/32rqO73>), а також у Порядку визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (наказ МОН № 130 від 08.02.2022 - <http://surl.li/bp1lg>), наразі не імплементовані до внутрішньої системи забезпечення якості ВНАУ. Рекомендації: До завершення 2023-2024 н.р. забезпечити імплементацию до внутрішніх документів та процедур ВНАУ положень Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації (Постанови КМУ № 897 від 26 серпня 2021), а також Порядку визнання у вищій і фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти» (наказ МОН № 130 від 08.02.2022). Постійно здійснювати управлінський контроль за нормативними змінами щодо якості вищої освіти та забезпечувати їх оперативну імплементацию до внутрішньої системи забезпечення якості університету.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП має повний рівень відповідності із якісними характеристиками за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.3, 8.4 та 8.6. До того ж, враховуючи значну узгодженість за підкритерієм 8.5 і 8.7, голістичний підхід в оцінюванні, релевантність фактів і їх контексту, а також різну вагомість окремих підкритеріїв, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 8 із рівнем «В». Зокрема, університет послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. До того ж існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. Здобувачі безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, беруться до уваги під час перегляду ОП. В академічній спільноті ЗВО загалом сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми. ВСЗЯВО загалом забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації ОП. Зазначений недолік поки не є суттєвим, бо наразі це критично не позначилося на якості освіти безпосередньо за ОП «Готельно-ресторанна справа» (відповідно до стандарту захист та розміщення у репозиторії кваліфікаційних бакалаврських робіт тут має розпочатися наприкінці 2023-2024 н.р.).

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час акредитаційної експертизи встановлено, що в університеті сформовані чіткі й зрозумілі правила і процеси, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Усі правила і процеси визначені відповідно до чинного законодавства у сфері вищої освіти та внутрішнього нормативного забезпечення ВНАУ. Послідовність виконання правил і процедур регулюється нормативною базою ВНАУ, яка є у відкритому доступі на офіційному сайті Університету у розділі «Публічна інформація» (<http://surl.li/rsqcl>), зокрема Статутом ВНАУ (<https://cutt.ly/S4Lw3Oj>), Колективним договором (<http://surl.li/rpuse>), Антикорупційною програмою ВНАУ (<https://cutt.ly/k467KjG>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/07qSow2>) тощо. Обов'язки здобувачів ВО за ОП щодо досягнення програмних РН та компетентностей визначені в силабусах освітніх компонент (<http://surl.li/okpcd>). За результатами опитування здобувачів, 87,2% опитаних підтвердили задоволеність функціонуванням інформаційних систем університету, зокрема наявністю необхідної інформації на сайті ВНАУ тощо. За результатами відео-зустрічей з НПП, здобувачами ВО та представниками студентського самоврядування (Зустрічі 4, 6-7), ЕГ переконалась, що учасники ОП є обізнаними у своїх правах та обов'язках. Таким чином, ЕГ прийшла до висновку, що визначені правила та процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників ОП, є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх учасників ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Згідно з п. 5.2 Положення про формування, затвердження та оновлення ОП (<http://surl.li/olzbe>) моніторинг ОП здійснюється проектною групою із залученням стейкхолдерів з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними. Згідно з Положенням моніторинг може проводитися шляхом анкетування, опитування, інтерв'ювання, моніторингу досягнутих результатів, оцінювання ОП на відповідність критеріям забезпечення якості ОП тощо. Згідно з п. 5.5 Положення перегляд ОП з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації щорічно в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і ПРН. У ході експертизи, ЕГ пересвідчилась, що веб-сторінці кафедри бізнесу та сфери обслуговування (<http://surl.li/okpcd>) оприлюднено проект ОП «Готельно-ресторанна справа» (<http://surl.li/rsqhy>) та рецензії стейкхолдерів на дану ОП (<http://surl.li/outtn>). Пропозиції та зауваження щодо проекту ОП можна залишити через електронну пошту mzed2017@ukr.net та шляхом проходження опитувань. Порядок і процедура онлайн опитування стейкхолдерів регулюється Положенням про опитування здобувачів стосовно якості освітньої діяльності (<http://surl.li/olzvy>) та Розпорядженням про опитування учасників ОП ЗВО щодо змісту ОПП (<http://surl.li/rsqmk>). Під час спілкування зі здобувачами ВО за ОП, гарантом та робочою групою, ЕГ пересвідчилась у врахуванні побажань здобувачів ВО та інших стейкхолдерів при перегляді ОП. ЕГ зауважує, що процес узагальнення та оприлюднення пропозицій до ОП за результатами громадського обговорення є недостатньо відпрацьованим. На сайті опубліковано рецензії стейкхолдерів на ОП, але не розміщені конкретні пропозиції після закінчення громадського обговорення ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОП «Готельно-ресторанна справа» першого (бакалаврського) рівня ВО за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» оприлюднено на офіційному сайті ВНАУ (<http://surl.li/rsqgn>) та веб-сторінці кафедри бізнесу та сфери обслуговування (<http://surl.li/okpcd>). ОП затверджена Вченою радою університету (Протокол № 10 від 23 травня 2023 року) та введена в дію з 1 серпня 2023 року наказом ректора № 103 від 30 травня 2023 року. У рамках документа ОП «Готельно-ресторанна справа» надано повний опис ОП, зокрема відображено мету ОП, цілі навчання, об'єкт вивчення, РН, компетентності та компоненти ОП, які є достатніми для ознайомлення стейкхолдерів. На офіційній веб-сторінці кафедри бізнесу та сфери обслуговування (<http://surl.li/okpcd>) надано перелік посилань на оприлюднені силабуси обов'язкових та вибіркових ОК за ОП. За результатами аналізу силабусів ОК за ОП ЕГ дійшла висновку, що обсяг оприлюдненої у відкритому доступі інформації є достатнім для ознайомлення всіма учасниками ОП. Однак, за результатами аналізу представлених силабусів, ЕГ дійшла до висновку щодо необхідності перевірки та оновлення списку рекомендованої літератури та інтернет-ресурсів у низці силабусів. Зокрема, недоцільним є: посилання на ненадійні або недіючі сайти (силабус ОК «Харчова хімія» (piginfo.ua, agrotimes.net, ait-magazine.com.ua, agrarian.com.ua); силабус ОК «Технологія продукції ресторанного господарства» (ua-referat.com); силабус «Організація готельного господарства» (towd.com) тощо; застаріла література 2000-2008 рр. (силабуси «Технологія продукції ресторанного господарства», «Маркетинг ГРГ»); посилання на недіючі нормативні документи (силабус ОК «Проектування об'єктів ГРГ» (СанПіН 42-123-5777-91 «Санітарні правила для підприємств громадського харчування» - дата скасування дії: 01.01.2017)) тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони ЕГ не виявлені.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони та недоліки: Процес узагальнення та оприлюднення пропозицій і зауважень до ОП «Готельно-ресторанна справа» за результатами громадського обговорення від усіх груп стейкхолдерів є недостатньо відпрацьованим. На веб-сторінці кафедри бізнесу та сфери обслуговування ВНАУ не публікуються у вільному доступі пропозиції стейкхолдерів після закінчення громадського обговорення проекту ОП. Затверджені ОП попередніх років не оприлюднено на сайті у відкритому доступі. В силабусах низки ОК, зокрема «Харчова хімія», «Технологія продукції ресторанного господарства», «Організація готельного господарства» наявні посилання на ненадійні або недіючі джерела інформації (piginfo.ua, agrotimes.net, ait-magazine.com.ua, agrarian.com.ua, ua-referat.com); застаріла література 2000-2008 рр. (силабуси «Технологія продукції ресторанного господарства»,

«Маркетинг готельно-ресторанного господарства») та посилання на недіючі нормативні документи (силабус ОК «Проектування об'єктів готельно-ресторанного господарства» (СанПіН 42-123-5777-91 «Санітарні правила для підприємств громадського харчування» - дата скасування дії: 01.01.2017)). Рекомендації: Узагальнювати та оприлюднювати у вільному доступі пропозиції стейкхолдерів до ОП на офіційній веб-сторінці кафедри бізнесу та сфери обслуговування ВНАУ після закінчення громадського обговорення. Після закінчення обговорення оприлюдненого проєкту ОП «Готельно-ресторанна справа» на 2024 р. вступу опублікувати звіт про результати обговорення, де буде узагальнено всі пропозиції та зауваження, а також надано відповідь щодо того, які з них були прийняті, а які - відхилені. Опублікувати на веб-сторінці кафедри бізнесу та сфери обслуговування до початку вступної кампанії затверджені освітні програми попередніх років, що дозволить стейкхолдерам простежити історію розвитку та змін в освітній програмі, що сприятиме виявленню сильних та слабких сторін програми, а також у визначенні того, які зміни були успішними, а які - ні. Знайти альтернативу ненадійним та недіючим джерелам інформації в списках рекомендованої літератури та інтернет-ресурсів в силабусах ОК до початку 2024-2025 н.р. Оновити рекомендовану літературу та перевірити актуальність нормативних документів в силабусах ОК до початку 2024-2025 н.р.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Враховуючи наведені позитивні практики та слабкі сторони у контексті Критерію 9, ЕГ вважає, що вимоги щодо прозорості й публічності діяльності ОП мають повний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 9.1-9.2, а також значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритерієм 9.3. Враховуючи узгодженість за усіма підкритеріями, релевантність фактів та їх контексту, відповідність вимог щодо прозорості й публічності діяльності ОП вимогам Критерію 9 є достатніми.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час дистанційного візиту ЕГ до ВНАУ повітряних тривог у Вінницькій області не було.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B

Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Величко Олександр Петрович

Члени експертної групи

Івашина Лілія Леонідівна

Беляк Андрій Олександрович